

April 2009 - Nr. 2. 27. årgang

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

Fleksibelt forsøgsredskab til udviklingsprojekt, side 10

**Dyrkerne får alle pengene fra EU i juni 2009
for kvotesalg, side 20**

**NYT KVALITETS-
KONCEPT**

maribo.com

MOLLY

- Ny standard for din indtjening i roedyrkingen
- Højeste sukkerudbytte af alle dyrkede sorter i Danmark i 2008
- Kraftig bladvækst, som dækker jorden tidligt
- Stort bladareal, som fanger lyset maksimalt og giver stor sukkerproduktion

Frøet er udvalgt og behandlet efter det nye MARIBO SeedPlus-koncept. Det giver endnu bedre sikkerhed ved etablering.

MARIBO SeedPlus

MARIBO SeedPlus er et forbedret kvalitetskoncept, hvor frøet er specielt udvalgt og har fået en særlig behandling gennem hele fremstillingsprocessen.

SeedPlus-konceptet kombinerer 4 nye, forbedrede metoder til optimering af frøkvaliteten:

- Modenhedsoptimering
- Enkeltfrøselektion
- Individuel aktivering
- Multilagspille-princippet

Resultatet er frø af særlig høj kvalitet - det giver ekstra sikkerhed for en hurtig, ensartet fremspiring og etablering i marken.

SukkerroeNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 51
E-mail: ks@landbrug.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk

Ansvarshavende redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. Knud Erik Clausen
Holtegård
Holtegårdvej 3
4930 Maribo
Tlf. 5478 1959

Gdr. Flemming Høegh
Nykøbingvej 55
Nr. Alslev
Tlf. 5443 5440

Gdr. Hans Arne Nielsen
Reerslevvej 37
4291 Ruds-Vedby
Tlf. 5826 1849

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Ørbækvej 705
5220 Odense SØ
Tlf. 6597 2035

NBR Nordic Beet Research
Forsøgschef Jens Nyholm Thomsen
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Ekström Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenyt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, september og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Danisco Sugar og distribueres gennem postvæsenet.

Oplag: 3.000

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Forsidebillede:

Forsøg med
partiel jord-
bearbejdning
på Sofiehøj
(foto: Otto
Nielsen)

Tak for en god generalforsamling!

Jørn Dalby

Det var dejligt at opleve så flot et fremmøde på ca. 460 på generalforsamlingen i Sakskøbing, og endnu bedre var det at opleve lysten til at tage del i debatten og komme frem med det, man har på hjertet – det gjaldt både ris og ros til bestyrelsen. Begge dele er vigtige input til vores videre arbejde. Som forventet fyldte urenheder og prøvevask meget i debatten, og det er, som vi også informerede om i bl.a. beretningen, et område vi i bestyrelsen har haft ekstra stor fokus på i kampagnen.

Vi udtog i januar parallelprøver, som vi dels testede i forhold til afregningsprøverne dels benyttede til vasketidsforsøg.

Resultatet viser først og fremmest, at arbejdet i prøvevasken foregår efter de retningslinjer, som er aftalt med Nordic Sugar, og vi har også konstateret, at resultatet af parallelprøverne svarer til afregningsprøverne. Vasketidsforsøgene viste som forventet, at jo længere tid roerne vaskes i prøvevasken, jo større er svindet. Vi skal se på, om noget kan ændres i prøvevasken, men det må nødvendigvis ske under hensynstagen til den nuværende Brancheaftale. Hvis vi f.eks. sætter vasketiden i prøvevasken ned, som det tyder på er muligt, så vil det betyde, at vi får afregnet en større roemængde, uden at fabrikken får en tilsvarende gevinst. Herved rykker vi i balancen mellem vores indtjening på roerne, og fabrikkens indtjening på sukkeret. Vi kæmper naturligvis altid for en større afregning, men vi må også respektere, at vi har en Brancheaftale, der løber til og med 2010.

Men det er også klart, at der er sket en udvikling med roerne, så de tilsyneladende ikke tåler den samme behandling som tidligere. Vi kan se, at renheden på roerne er blevet dårligere og dårligere de senere år – kurven går den forkerte vej.

De virker mere skøre, og tabet og urenhedsprocenten er større end normalt. Mange faktorer kan spille ind, så som længere vækstsæson, nye sorter, vejrforhold m.v.

Vi har aftalt med Nordic Sugar, at vi hurtigst muligt ser nærmere på hele området, herunder også jordmodellen, så vi får den til at virke efter hensigten. Vi skal fremadrettet have en model, som gør det attraktivt at rense roerne, og modellen skal indrettes, så vi i gens. får udbetalt de målsatte 11 mio. kr i tillæg for rene roer. I Nordic Sugar har man også et ønske om, at modellen virker, så mindst muligt jord kommer med ind på fabrikkerne.

Medejerskab af Nordic Sugar

Med de tyske konkurrencemyndigheders godkendelse er Nordzuckers køb af Danisco Sugar nu afsluttet. Overtagelse skete den 2. marts 2009, og Danisco Sugar har ændret navn til Nordic Sugar. Overgangen ser ud til at forløbe efter hensigten, og vi ser frem til samarbejdet med de nye ejere, hvilket vi allerede er godt i gang med.

I min beretning ved generalforsamlingen fortalte jeg, at det var hensigten at få afholdt et møde med repræsentanter fra Nordzucker, når overtagelsen var en realitet. Dette møde blev afholdt den 13. marts 2009 med deltagelse af blandt andet Nordzuckers administrerende direktør, Hans-Gerd Birlenberg, og vores svenske roedyrker kollegaer.

Formålet med mødet var at få igangsat en proces for udarbejdelse af et tilbud til roedyrkerne i form af en medinvesteringsmodel, som vi og Nordzucker kan blive enige om. Dette kan sikre, at vi gennem vores ejerandel kan få yderligere indflydelse på den fremtidige sukkerproduktion i Danmark. Igen, som berettet på generalforsamlingen, så vil det være op til hver enkelt dyrker at afgøre, om vedkommende ønsker at medinvestere.

Der er en række tidskrævende ting, som skal på plads først, og det er derfor forventningen, at tilbuddet om medinvestering kan præsenteres i starten af november 2009. Det forventes, at der i forbindelse med offentliggørelsen af tilbuddet vil blive afholdt orienteringsmøder med deltagelse også af Nordic Sugars nye administrerende direktør Thomas B. Olsen og Nordzuckers administrerende direktør Hans-Gerd Birlenberg. Frem til offentliggørelsen i november vil der være et forhandlingsforløb med Nordzucker og forberedelse af tilbudsmateriale.

Nordzucker understregede på mødet, at de gerne ser, at vi, sammen med de svenske sukkerroedyrkere, bliver medejere med op til 49 % af Nordic Sugar. Der er således nok at tage fat på hen over foråret og sommeren!

NYT FRA MARK OG FORSØG

Herbasan, Herbasan Power og Ethofumesat

I 2009 bliver der mulighed for at anvende Betanal Power. Det skal i nedenstående forbindelse huskes, at Betanal Power fra Bayer Crop Science kun kan anvendes 3 gange og maksimalt med 0,6 ltr/ha/gang i alt maksimalt 1,8 ltr/ha/gang. Betanal Power og Herbasan Power kan i det følgende sidestilles.

I forsøgene i 2006 og 2007 har virkningen af 0,33 ltr Herbasan Power kunne sidestilles med 1 ltr Herbasan, selvom der i Herbasan Power kun er 66 % af den mængde aktiv stof, der er i 1 ltr Herbasan. I 2006 og 2007 har vejrforholdene i sprøjteperioden været normal favorable for virkningen, uanset tørre forhold har været forekommende. I 2008 har

betingelserne været usædvanligt tørre, og det har fået konsekvenser for virkningen af midlerne samt virkeforholdet imellem Herbasan og Herbasan Power ved tilsætning af ethofumesat i det gennemførte forsøg. Således har effekten af 1 ltr og 2 ltr Herbasan plus ethofumesat været bedre end effekten af 0,33 ltr og 0,66 ltr Herbasan Power plus ethofumesat. Ukrudts sammensætningen har været domineret af ferskenpileurt.

Den tidligere antagelse om at 1 ltr Herbasan er lig med 0,33 ltr Herbasan Power gælder fortsat under normale vejrforhold; men under tørre forhold ved forekomst af ferskenpileurt må der forventes en bedre effekt ved anvendelse af Herbasan plus ethofumesat end ved anvendelse af Herbasan Power plus ethofumesat i nævnte forhold.

Der er i alle 3 år set herbicid effekt af ethofumesat udsprøjtet alene, selv om det er meget begrænset. Ethofumesat virker som forstærker af de øvrige midler. I tidligere forsøg har vi vist, at 0,035 ltr ethofumesat har meget begrænset

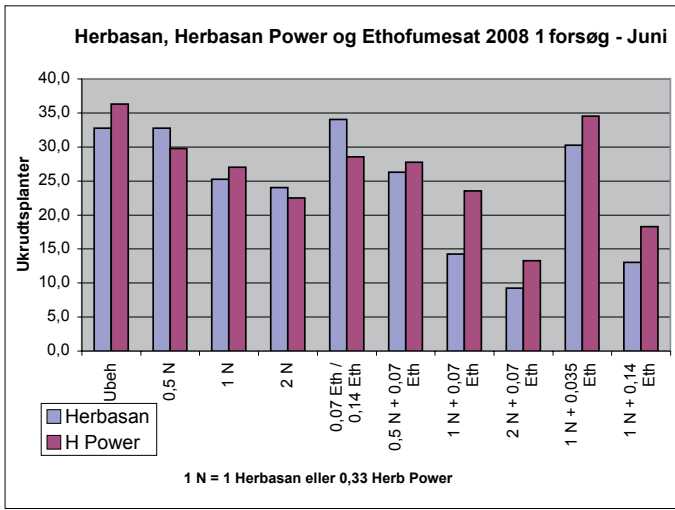
forstærkende effekt. I 2006 og 2007 har virkningen af 0,035 ltr ethofumesat været synlig om end reduceret i forhold til 0,07 ltr ethofumesat. I 2008 har der ikke været virkning af 0,035 ltr ethofumesat, hvorimod 0,07 ltr ethofumesat har haft en effekt næsten på linie med 0,14 ltr ethofumesat, når den tilsættes Herbasan. – Det gælder derfor fortsat, at ethofumesat bør anvendes i 0,07 ltr normalt ved de sidste 2 behandlinger.

I 2006 og 2007 har 1 ltr Herbasan kunne erstatte 0,07 ltr ethofumesat. Det har ikke været tilfældet under de meget tørre forhold i 2008. – Vi er dog fortsat nødsaget til at holde fast i, at 1 ltr Herbasan kan erstatte 0,07 ltr ethofumesat. Det vil også være sandsynligt især i første sprøjtning, hvor virkningsforholdene langt oftest er mest gunstige.

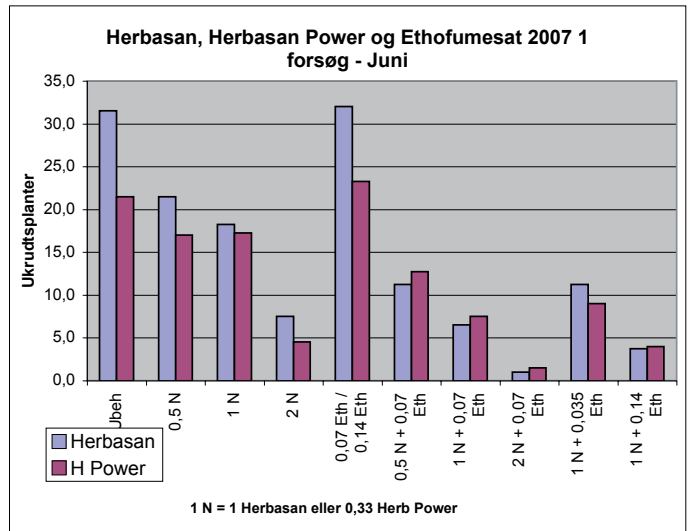
HUSK også fortsat på, at blot lidt mere end 2 % dækning af ukrudt efter endt sprøjteprogram normalt vil give anledning til udbyttetab, hvilket yderligere forstærkes under tørre forhold og ved angreb af nematoder.

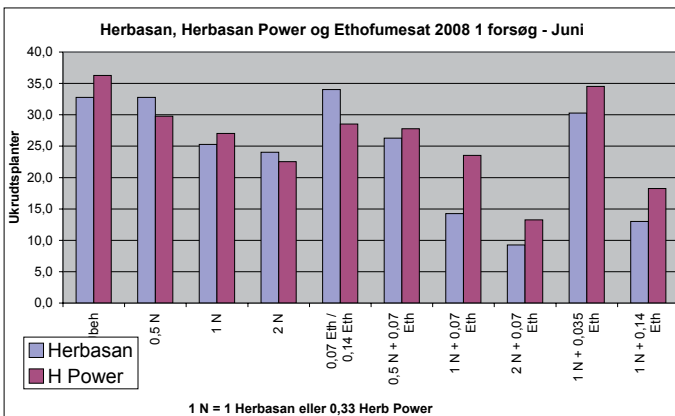
*Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen*

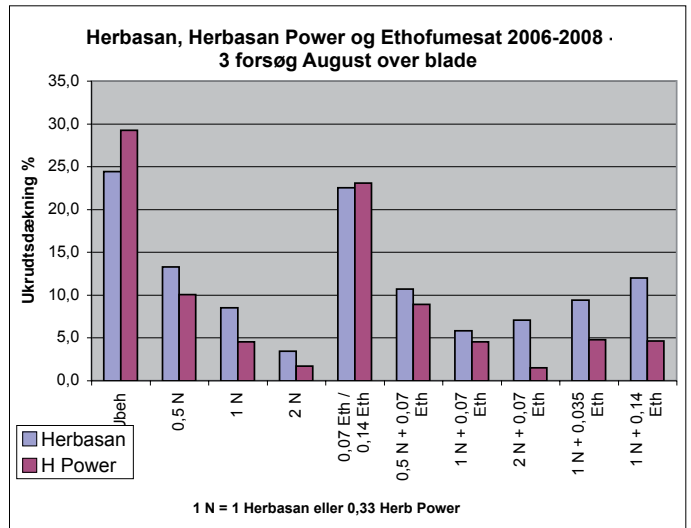
Figur 1. Ukrudtsplanter i juni 2008. 1 N svarer til 1 ltr Herbasan på de blå søjler eller 0,33 ltr Herbasan Power på de røde søjler. - Under tørre forhold har Herbasan plus ethofumesat virket bedre end Herbasan Power plus ethofumesat i det anvendte forhold. Tilsætning af ethofumesat har været nødvendig for at opnå tilstrækkelig god virkning. Og endelig har 0,035 ltr ethofumesat ikke haft tilstrækkelig forstærkende effekt. Derimod er virkningen ikke forbedret ved tilsætning af 0,14 ltr ethofumesat sammenlignet til 0,07 ltr ethofumesat. - Det er især ferskenpileurt der har været dominerende og forskellen kan genfindes i august under bladene.

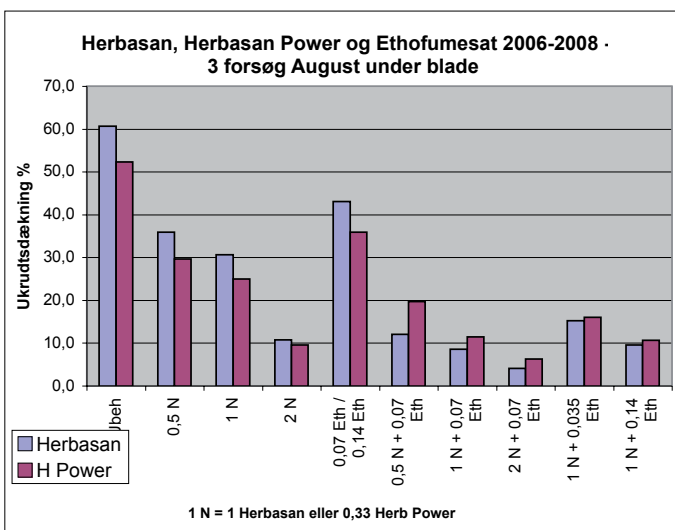
Figur 2. Ukrudtsplanter i juni 2007. Det var mere gunstige vejrforhold for en god virkning af midlerne i 2007. I 2007 dominerer agerstedmoder, burrenerre og snerlepileurt.

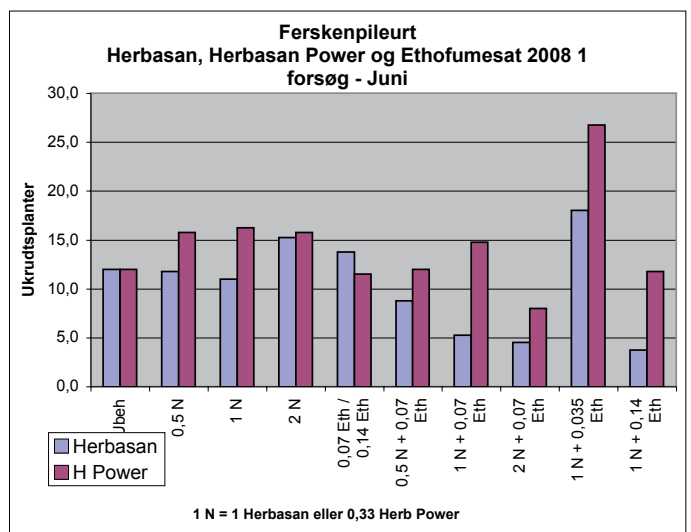
Figur 3. Ukrudtsplanter i juni 2006. Det var mere gunstige vejrforhold for en god virkning af midlerne i 2006. I 2006 dominerer ærenpris, burrenerre og vejpileurt

Figur 4. Dækning i august over roebladene, gennemsnit af 3 år og 3 forsøg.

Figur 5. Dækning i august under roebladene, gennemsnit af 3 år og 3 forsøg.

Figur 6. Virkning på ferskenpileurt, antal planter i juni 2008.

Tilvækst og tommelfingerregler

Optagning fra august til februar

Af
Forsøgsleder
Anne Lisbet
Hansen

Mildere efterårsklima øger udbyttet i sukkerroerne. I NBR's forsøgsserie "Bladsvampe – optagningstidspunkt" følges tilvækst og optimal bladsvampebekæmpelse ved optagning måned for måned. Resultater fra optagning august til januar er beskrevet i Faglig Beretning 2008. I denne artikel følges op med resultater fra optagning i februar.

Tilvækst og optimal svampebekæmpelse er undersøgt i en forsøgsrække siden 2006. I 2008 er sorterne Angus og Julietta undersøgt i to forsøg, hvor roerne er taget op fra midt august til midt januar, og for første gang undersøges også optagning udført midt i februar.

Tilvækst

I 2008 viser roerne meget kraftig tilvækst fra midt august til midt september (tabel 1, fig 1a). Fra september øges sukkerudbyttet i lidt langsommere tempo, og udbyttet toppe cirka medio november. Herefter viser forsøgene svagt faldende sukkerudbytte til medio februar. I 2006 og 2007 var der derimod fortsat stigende udbytte frem til midten af december (fig. 2).

Den svagt faldende væksthastighed, der

Tabel 1. Bekæmpelse af bladsvampe i forhold til optagningstid 2008.

Opus l/ha	Optagningstid medio	Amino-N	Pol %	Rod t/ha	Sukker			Netto kr./ha *2
					t/ha	Rel 1*	Rel 2*	
2008, 2 fs								
Ubehandlet	aug	95	14,73	56,0	8,26	100		0
Ubehandlet	Sep	99	16,21	75,5	12,24	100	148	0
1 x 0,25	Sep	80	16,35	72,6	11,88	97		-478
Ubehandlet	Okt	98	18,40	81,8	15,03	100		0
1 x 0,25	Okt	79	18,66	84,3	15,71	105	128	345
2 x 0,25	Okt	68	18,26	85,6	15,63	104		61
3 x 0,25	Okt	69	18,30	83,8	15,33	102		-284
Ubehandlet	Nov	103	17,92	86,2	15,44	100		0
1 x 0,25	Nov	93	18,02	92,0	16,58	107		571
2 x 0,25	Nov	91	18,05	94,6	17,07	111	109	760
3 x 0,25	Nov	85	18,04	92,9	16,77	109		291
4 x 0,25	Nov	87	18,16	93,5	16,98	110		354
Ubehandlet	Dec	115	17,29	83,5	14,43	100		0
1 x 0,25	Dec	95	17,63	92,9	16,38	113		1.121
2 x 0,25	Dec	95	17,78	92,0	16,35	113	96	1.084
3 x 0,25	Dec	86	17,96	89,8	16,15	112		903
4 x 0,25	Dec	92	17,94	93,6	16,79	116		947
Ubehandlet	Jan	125	16,62	86,2	14,32	100		0
1 x 0,25	Jan	105	16,75	93,6	15,67	109		708
2 x 0,25	Jan	100	17,08	94,4	16,12	113	99	1.080
3 x 0,25	Jan	107	17,16	95,8	16,43	115		1.147
4 x 0,25	Jan	108	17,03	94,9	16,16	113		637
Ubehandlet	Feb	113	15,77	83,1	13,10	100		0
1 x 0,25	Feb	109	15,78	86,5	13,66	104		218
2 x 0,25	Feb	102	16,16	90,5	14,62	112	91	917
3 x 0,25	Feb	100	16,17	93,6	15,12	115		1.052
4 x 0,25	Feb	103	16,04	89,7	14,40	110		225
LSD		ns	ns	ns	0,65			

*2: Se tekstboks for forklaring på økonomi bagest i Faglig Beretning 2008

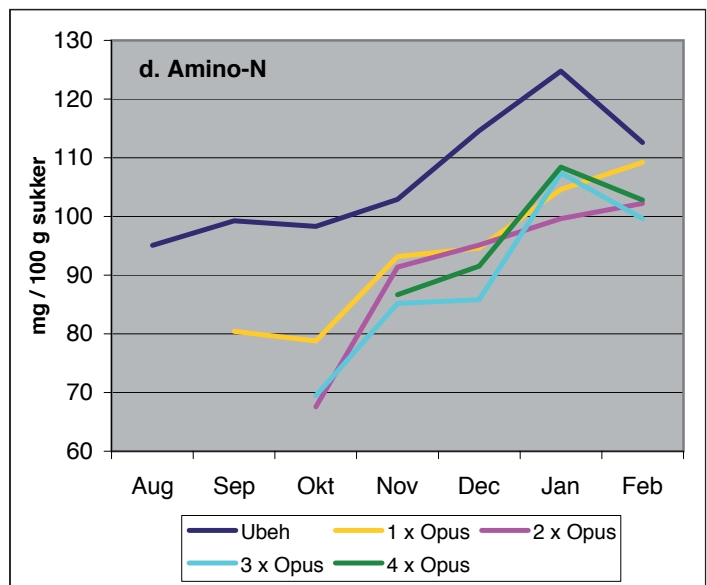
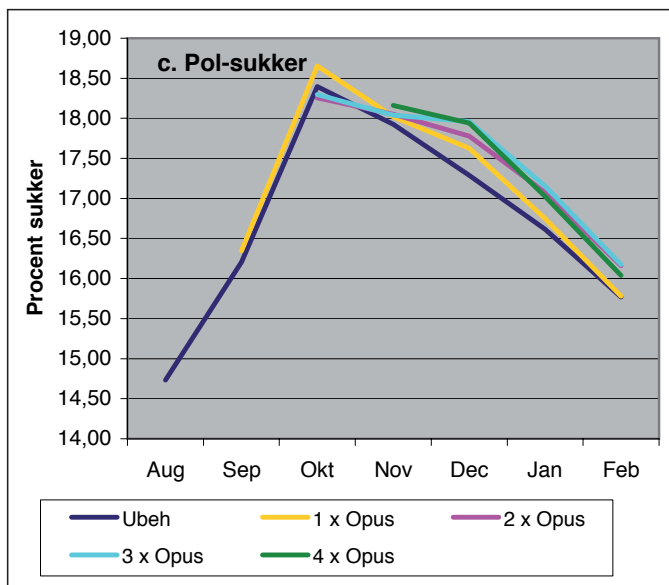
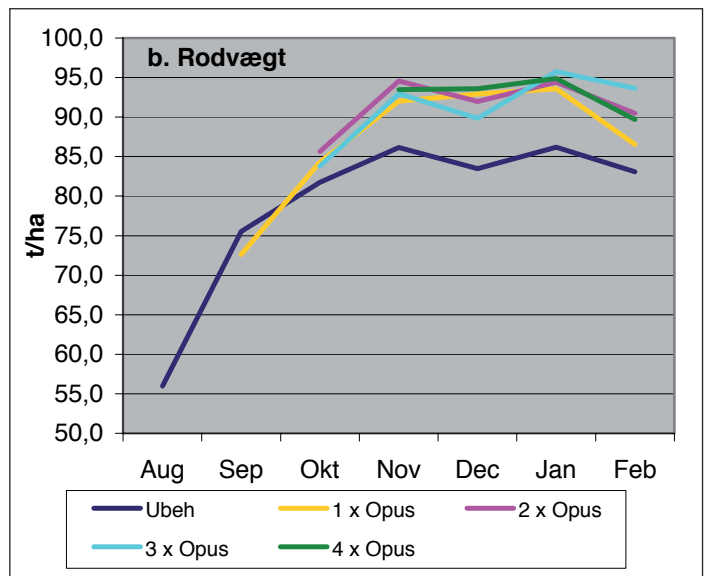
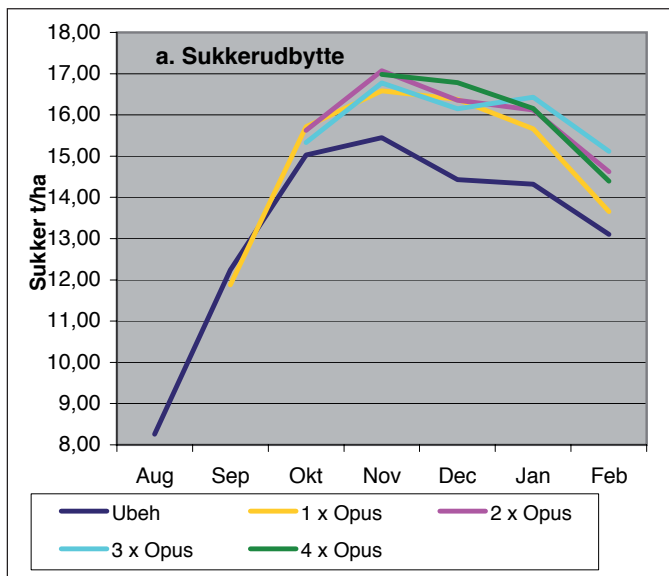
Rel 1*: Relativt sukkerudbytte af svampebehandling indenfor hver optagningstid

Rel 2*: Relativ tilvækst fra måned til måned ved mest effektive svampebehandling.

i forsøgene er målt i vintermånederne 2008/09, skyldes formodentligt første nattefrosts påvirkning i november. Svampebehandlede roer har fra december til februar haft et større bladapparat end de ubehandlede roer, og det kan koste roerne noget vedligeholdelsesenergi, men til gengæld beskytter bladene roelegemet mod lettere frost.

I 2008 toppe udbyttet i november

– Spørgsmålet er, hvor tit vejrforhold 2008/09 vil forekomme i fremtiden, og hvor tit 2006/07 og 2007/08 vil forekomme i fremtiden. – I de senere år har roerne tilsyneladende vokset indtil ind i december, hvilket også må antages at være gældende fremover (Nyholm Thomsen og Hansen, Sukkerroe-Nyt (1) 2007, s 4-8). Den gamle tommelfingerregel, der sagde, at roerne toppe sit udbytte

Figur 1a-d. Gennemsnit af to forsøg 2008, der fra medio august til medio februar viser resultater på (a) sukkerudbytte, (b) rodvægt, (c) sukkerprocent og (d) amino-N.

Roer Grimme leverer og servicerer Maxtron-roeoptagere til moderne roeavl.

6-rk. selvkørende Grimme MAXTRON 620 med 22 tons tank og Grimmes meget roste optagnings- og rense-system. Unikt larvebåndstræk og 2 store baghjul fordeler jordtrykket over hele arbejdsarealet. Grimme MAXTRON 620 kan tage roer op under selv de sværeste forhold, uden at beskadige roerne og komprimere jorden. Grimmes nye dataindsamlingsprogram OPTIPLAN-PROFI, kan indsamle alle data under kørslen og overføre dem direkte til en computer.

Vi leverer og servicerer specialmaskiner til roe- og kartoffelavl.

Alle vore montører har mange års erfaring og er alle mobile i servicevogne med al nødvendigt specialværktøj og reservedele.

www.grimme.dk

GRIMME
Skandinavien

Løvhegnet 9-11 · DK-8840 Rødkærsbro
Tlf. +45 8665 8499 · Fax +45 8665 8287
grimme@grimme.dk · www.grimme.dk

omkring 20. november kan derfor i stedet hedde, at udbyttet topper i midten af december.

Det varmere klima rykker også ved reglen om, at man helst skal være færdig med roeoptagning og kulelagring til Mortens aften. Dels vil man mangle noget tilvækst, og dels vil det varmere klima give højere mikrobiel aktivitet for lagersvampe, hvilket forøger kuletabet meget. Arealet der bliver stående til den sene levering kan tilpasses kapaciteten sammenholdt med risikoen for længerevarende ugunstige optagningsforhold.

Svampebekæmpelse

Roerne vokser hurtigere, når bladene er friske og grønne, end når de er befængt af bladsvampe, og det kan ikke udelukkes, at andre faktorer såsom ”forgrønnende effekt” også har en positiv virkning. Det er både rodvægten og sukkerprocenten, der forbedres efter svampebekæmpelse (figur 1b, c), og desuden ses en væsentlig forbedring af saftkvaliteten med lavere amino-N indhold (fig. 1d).

Det er efterhånden velkendt, at hvis roerne skal tages op fra midt i september til begyndelsen af oktober, er én behandling mod bladsvampe under normale forhold optimalt. Hvis roerne tages op fra midten af oktober og til hen i december, er to behandlinger normalt optimalt.

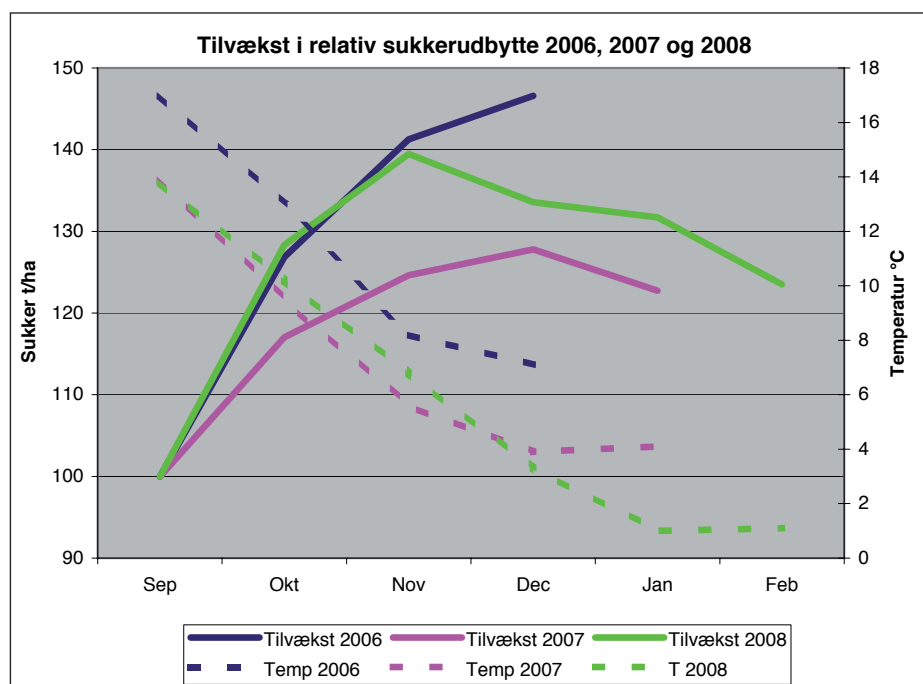
I to år har vi resultater fra optagning midt i januar, og resultaterne viser begge år et lidt større udbytte ved tre svampebehandlinger i forhold til to. I gennemsnit er der opnået 2 % mere i udbytte (16,05 t/ha) ved at give tre svampebehandlinger mod to (15,81 t/ha).

De nyeste resultater fra optagning i februar viser ligeledes en fordel til tre behandlinger, som har givet 15,12 t sukker per ha og netto 1.052 kr./ha, mens

to behandlinger har givet 14,62 t/ha og netto 917 kr./ha. Udbytteforskellen er tæt på at være statistisk sikker (tabel 1, figur 1a). Derfor tyder resultaterne på, at ved optagning i januar og februar er det under normale omstændigheder mest optimalt at behandle roerne tre gange mod bladsvampe. ■

Foto 1a-c. Roer til optagning medio november, januar og februar.

Figur 2. Tilvækst samt månedensmiddelt temperatur i perioden august til december-februar i hver af årene 2006, 2007 og 2008. Sukkerudbytte i august er sat til relativ 100. Absolut sukkerudbytte medio september i 2006, 2007 og 2008 er henholdsvis 9,72 t/ha, 12,63 t/ha og 12,24 t/ha.

Tungtvejende argumenter for ny Betanal Power

Til dig som lægger vægt på:

- Hurtig optagelse i ukrudtsplanterne
- Mere effekt
- Rene roemarker

3X
POWER

Prøv vores nye mobilservice. Send en sms med teksten BAYER til 1277 og kom direkte ind fra din mobiltelefon.* Her kan du også få yderligere produktinformation om Betanal.

*) Det koster alm. sms-takst

Bayer CropScience

www.derborenlandmandios.dk

Fleksibelt forsøgsredskab til udviklingsprojekt

Af
Projektkoordinator
Otto Nielsen

Innovationsprojekt

Som tidligere omtalt i Sukkerroe-nyt er der et udviklingsprojekt i gang med jordbearbejdning og efterafgrøder i sukkerroedyrkingen (Sukkerroe-Nyt nr. 1-2008 + nr. 1-2009). Projektet støttes med midler fra innovationsloven, og et af hovedformålene er at undersøge de dyrknings- og miljømæssige aspekter ved at dyrke sukkerroer ved kun at bearbejde jorden i afgrøderækkerne (partiell bearbejdning / strip tillage). Jorden mellem rækkerne kan i perioden fra kornhøst til roesåning anvendes til dyrkning af efterafgrøder.

Nye opfindelser nødvendige

Der findes ikke kommercielle redskaber, som kan anvendes til den ønskede jordbearbejdning, og endvidere er det ikke muligt helt præcist at forudsige, hvordan redskabet skal se ud for at kunne danne

Billede 2. Forsøgsredskabet består af seks selvstændige moduler, der er koblet til en fælles ramme gennem et parallelogram.

Billede 3. Hver enkelt ramme kan monteres med forskelligt udstyr ved at bolte det på. Dermed kan redskabet relativt nemt bygges om. Der er højdehjul forrest som standard, og derudover kan der for eksempel monteres højde-/pakkehjul bagerst.

grundlag for netop de dyrkningsvilkår, som vi er interesserede i. Det har derfor været nødvendigt at fremstille et forsøgsredskab, som er så fleksibelt som muligt, og som både kan anvendes til den grove jordbearbejdning i efteråret i en voksende efterafgrøde (billede 1) og som såbedsharve i foråret (se efterfølgende artikel).

Parallelogramophængte rækkemoduler

Det fremstillede forsøgsredskab består af seks rammer, som hver især er koblet til en fælles ramme ved hjælp af et parallelogram (billede 2). De seks rammer er 100 cm lange og 42 cm bredde og er forsynet med huller for hver fem centimeter, så der nemt kan monteres forskelligt udstyr. Rammerne er fremstillet hos Møller Andersen A/S, og parallelogrammerne er fra amerikanske Yetter. Forrest på hver ramme er der højdehjul, så bearbejdningsdybden kan indstilles præcist (billede 3). Parallelogrammerne øger præcisionen i bearbejdningen, da hver

Billede 1. Partiell bearbejdning i 20 cm dybde i en voksende efterafgrøde september, 2008.

række arbejder selvstændigt og dermed holder den indstillede bearbejdningsdybde. På billede 3 ses endvidere, hvordan der for eksempel kan monteres et hjul bagerst på hvert rækkemodul. Hjulet kan anvendes til at indstille bearbejdningsdybden enten alene eller sammen med det forreste højdehjul. Endvidere kan hjulet anvendes som pakkeaggregat enten med gummihjul som vist på billede 3 eller i form af valser (billede 4).

Parallelogrammerne styrer rækkemodulernes bearbejdningsdybde i hele dets længde, såfremt traktorens for- og baghjul befinder sig i samme højde. Vipper traktoren derimod op og ned i længderetningen i forbindelse med fremkørslen ændres også højden af de dele af rækkemodulet, som er placeret langt væk fra rækkemodulets højdehjul. For at omgå problemet er topstangshullet lavet aflangt (billede 5).

Forsøgsredskabet blev første gang taget i anvendelse i sensommeren 2008, hvor der blev udført partiel bearbejdning i de fire forsøg, der indgår i årets afprøvningsrækker. Rækkemodulerne så da ud som vist på billede 6. I vinterens løb er rammerne blevet malet og højdehjulet er blevet erstattet af et med større diameter.

Forskel på forsøg og praksis

I forsøgssammenhænge anlægges relativt små arealer, og det er ikke så vigtigt at tænke på brugervenlighed samt slid- og brudstyrke af forsøgsredskaberne. Derimod er det vigtigt, at redskabet på kort tid kan ændres, da afprøvningsperioderne i jordbearbejdningsforsøg er meget korte. Specielt på lerjord ændres jordens egenskaber markant, når vandindholdet ændres, og der er reelt kun få dage til rådighed hvert år til at afprøve et givent redskab.

Forsøgsredskabet står i skrivende stund klar som partiel såbedsharve. Dette er nærmere beskrevet i næste artikel. ■

Billede 4. Gummipakkehjulene kan hurtigt erstattes med valser, hvis dette viser sig at være en bedre løsning.

Billede 5. Aflangt topstangshul sørger for, at ujævnheder ikke overføres fra traktor til redskab.

Billede 6. Eksempel på anvendelse af forsøgsredskab. Der er monteret to kraftige tænder til at bearbejde jorden i indtil 20 cm. Skærmene holder jorden samlet omkring rækker og beskytter en eventuel efterafgrøde (billede 1).

Såbedsharve til partiel bearbejdning

Af
Projektkoordinator
Otto Nielsen

Fokus på roerækken

Udvikling af GPS-baseret færdsel åbner op for, at man kan målrette sin jordbearbejdning mod de kommende roerækker og eventuelt undlade at bearbejde mellem rækkerne. I et igangværende udviklingsprojekt under innovationsloven bestemmes placeringen af roerækkerne allerede i slutningen af august, når der stubbearbejdes. Stubbearbejdningen følges op med yderligere bearbejdning i de samme positioner medio september samt i foråret ved såbedstilberedning og såning.

Et af formålene med projektet er at integrere efterafgrøder, da disse med ovennævnte teknik kan gro mellem rækkerne samtidig med, at der bearbejdes i de kommende rækker. Et andet formål er at reducere jordbearbejdningen mest muligt samtidigt med at der skabes så ens forhold som muligt for de enkelte roer, så ensartet og maksimal vækst opnås.

Efterafgrøder er en udfordring for pløjefri roedyrkning

Ovennævnte dyrkningsteknik foregår uden pløjning, og der er en risiko for, at nedvisnede efterafgrøder, stubrester og plantemateriale i øvrigt giver proble-

Billede 1. I projektet arbejdes både med og uden efterafgrøder for at kvantificere effekten af efterafgrøder på de efterfølgende sukkerroer.

Billede 2. Større stykker af plantemateriale er uønsket ved såbedstilberedning, og det er for eksempel vigtigt at stubhøjden er lavest muligt, da alt for mange af viste stubrester hurtigt kan give problemer for en såbedsharve med begrænset tandafstand.

Billede 3. I projektet anvendes gul sennep. Når denne bliver for kraftig, knækker den ned og ligger på kryds og tværs uden hensyn til, hvor vi har forberedt de kommende roerækker.

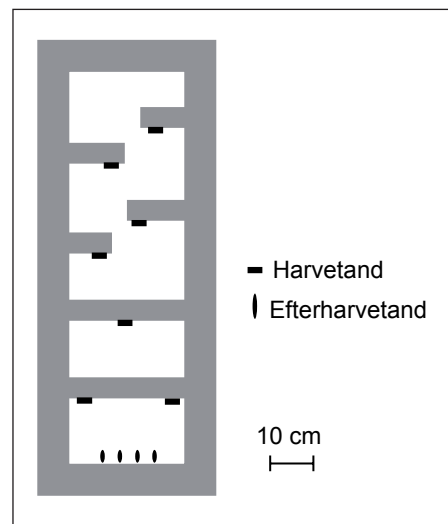

Billede 4. Det fleksible forsøgsredskab (se foregående artikel) er omdannet til såbedsharve. Forrest ses enhed til at fjerne væltede stængler af gul sennep (billede 5), dernæst afretterplade, højdehjul, syv harvetænder af Germinator-typen (skjult bag skærm (billede 6)) samt højde- / pakkehjul, som om nødvendigt kan erstattes med valse.

mer ved såbedstilberedning og såning, selvom der kun har været efterafgrøder i rækkel mellemrummene (billede 1-3). Problemet er særligt udtalt ved sukkerroedyrkning på lerjord, da såning oftest foregår på relativ fugtig jord, hvor nedmuldning af planterester er uhenigtsmæssig, da det let skaber et dårligt såbed, når den fugtige jord bringes til overfladen. Det er derfor målet med den nye dyrkningsteknik, at den kommende roerække er så fri for planterester som muligt, når foråret nås. →

Billede 5. Til at fjerne væltede stængler af gul sennep er seks tidligere hyppeløve blevet bygget om. Plovene er ophængt i parallelogram og dybden styres af et hjul (skjult bag pladerne). Harvetanden rører netop jordoverfladen og sikrer (forhåbentligt) at plantemateriale fjernes fra rækken.

Figur 1. Placering af harvetænder på partiel såbedsharve. Skitse af ét rækkemodul er vist.

EDENHALL

Ny Model !

Ny Serie !

Ny Kunde ?

EDENHALL
VALLÅKRA, SVERIGE

TEL: +46 42 324050
E-mail: info@edenhall.se

www.edenhall.se

Forhandler:
KARL MERTZ A/S
Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035
For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

44447747#B41B

Jævn og løs overflade

Efter vinteren er forbi skal jorden i de kommende roerækker være jævn, så mindst mulig bearbejdning kræves. Dernæst skal den være løs og naturligt ventileret via sprækker og regnorme-gange, så opvarmning og tørring af jord sker hurtigst muligt gennem et effektivt luftskifte. Dette er forhåbentligt opnået ved behandlingerne i sensommeren og den efterfølgende biologiske aktivitet samt den vejrmæssige påvirkning. I sidste nummer af Sukkerroe-Nyt er det beskrevet, hvordan forskellige tænder blev anvendt i bearbejdningen i september for at opnå det ønskede resultat på alle forsøgspladser.

Konstruktion af partiel såbedsharve

Til den kommende sæson har vi konstrueret en såbedsharve (billede 4) ud fra den fleksible forsøgsramme omtalt i den foregående artikel. Harven består forrest af en enhed til at fjerne nedknækkede efterafgrødeplanter (billede 5), men følger derudover opbygning af en typisk såbedsharve bortset fra, at der kun bearbejdes i rækkerne og at hver række bearbejdes af et selvstændigt modul for at sikre størst mulig præcision med hensyn til arbejdsdybde. Hvert rækkemodul er dernæst monteret med skærme, som skal sørge for, at finjorden bliver i rækken og forhindre spredning af ukrudtsfrø til mellem rækkerne. I hver række er der monteret syv harvetænder af Germinator-typen. Disse er placeret, så al jord bearbejdes i en stribe på 21 cm omkring roerækken. Dernæst er der bagved anbragt fire efterharvetænder, som skal udjævne sporene fra harvetænderne, så overfladen bliver så jævn som muligt.

Billede 6. Der er syv harvetænder for hver række. Hver tand er tre cm bred og samlet bearbejdes således en 21 cm bred stribe. På sigt forventes det at antallet af tænder og arbejdsbredden kan reduceres, efterhånden som præcisionen øges gennem anvendelse af GPS.

Billede 7. Bag de syv harvetænder er der monteret fire efterharvetænder, som skal sørge for den sidste udjævning.

Det forventes, at afgrøderester bliver den største udfordring, da tandafstanden for de tættest siddende tænder er 12,4 cm (figur 1). Dernæst begrænser skærmene på hver side af tænderne gennemstrømningen, og det er muligt, at antallet af tænder må reduceres eller at skærmene må fjernes for at undgå blokering af jord-

gennemstrømningen. Såfremt såningen kan foretages meget præcist i forhold til såbedstilberedningen, kan såbedstilberedningen formodentligt begrænses til en stribe på omkring 10 cm, og muligvis kan de to yderste harvetænder bagerst undværes. ■

Det bedste valg...

OPPERA®

Ifølge forsøg fra NBR 2004 - 2008

Crop Protection Division

Klaus Nielsen 40 71 84 32

Jakob Skodborg Jensen 40 16 81 63

www.agro.basf.dk

BASF
The Chemical Company

Læs altid etiketten før brug!

2-2009

15

Generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere

- Saksøbing den 23. februar 2009

Beretningen blev aflagt i fællesskab af formanden Jørn Dalby (i midten), Hans Peder Madsen, som er næstformand og ordfører for fabriksudvalget for Nakskov (til højre), og Finn Jørgensen, som er medlem af forretningsudvalget og ordfører for fabriksudvalget for Nykøbing (til venstre).

Ca. 460 deltagere var mødt frem til Danske Sukkerroedyrkeres generalforsamling i Saksøbing.

Beretningen kan læses på Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside:
www.danskesukkerroedyrkere.dk

Livlig debat med fokus på renhed

Efter beretningen var der en livlig debat, hvor adskillige deltagere tog ordet:

Vagn Larsen takkede for positive tilkendegivelser fra mange dyrkere til hans indlæg i diverse medier. Han pegede på den stigende urenhed i roerne frem mod nytår – der er noget helt galt i prøvevasken. Vagn Larsen henviste bl.a. til udbytte i forsøgene på Alstedgaard (NBR), som er betydeligt over gennemsnittet for dyrkerne og pegede på, at dyrkerne ud fra dette skulle have et udbytte på mindst 14 tons sukker pr. ha. Dyrkerne mangler at få afregning fra Danisco Sugar de senere år på 50–100

mio. kr pr. år – i alt løber det op i en manglende betaling på 300-350 mio. kr. Overskuddet, som dyrkerne skulle have haft, ligger i Danisco's kasse. Den manglende afregning svarer til 8.000 kr pr. ha – se endvidere indlæg fra Vagn Larsen i Sukkerroe-Nyt nr. 1-2009.

Jørn Dalby anførte, at det er godt at have aktive medlemmer, som involverer sig i sagen, men det er ikke korrekt, når Vagn Larsen konkluderer, at Danisco har taget penge fra dyrkerne. Bestyrelsen vil derfor gerne have fremlagt beregningerne på dette. Jørn Dalby pegede, at han ikke kan genkende, at der mangler en samlet afregning de senere år på 300 mio. kr. Roerne er afregnet, som det er aftalt i Brancheaftalen, og det gælder også udbetalingen af pengene, hvor betalingen af roerne hen over året falder uændret i forhold til den foregående Brancheaftale.

John Nielsen takkede for en god beretning, som kom bredt omkring. Han oplyste, at han som formand for DLSyd havde fået henvendelser fra medlemmer

pga. svindprocenten på roerne. Han tog derefter kontakt til Danske Sukkerroedyrkere og Danisco og forelagde dem problemstillingen. John Nielsen pegede på, at han havde en god dialog med Danske Sukkerroedyrkere herom, og de var sammen rundt at se fabrikkerne. John Nielsen pegede på, at han ønskede at få taget parallelprøver, hvilket han ikke oplevede opbakning til hos fabrikken, men der var tilsvarende ønske om det fra dyrkerforeningen, hvilket var godt. John Nielsen påpegede, at der må ændres i strategien fremadrettet. Det er et forældet system, som ikke er tidssvarende for 2009. Konklusionen er, at svindet er for stort, og roerne skal behandles mere skånsomt. Når de vaskes, er det som at spule i et åbent sår.

John Nielsen kom herefter med et eksempel fra sin egen bedrift, hvor der er benyttet en 4-rækket Edenhall til optagning, og hvor svindet har været større, end han har set tidligere. Samtidig er der en stor variation i prøverne fra 11 til 23 % i svind.

John Nielsen påpegede til slut, at fabriksledelsen skal tage dette alvorligt, idet mange dyrkere gerne vil benytte juleferien på noget andet end roer, når kornprisen igen stiger!

Jørn Dalby anførte, at John Nielsen naturligt måtte følge op på henvendelserne fra sine medlemmer, og de var derfor rundt sammen for at se på forholdene i fabrikkerne. Det er vigtigt i dette forløb at huske på, at parametrene, der køres efter i prøvevasken, er aftalt i Brancheaftalen. Jørn Dalby pegede på, at han er enig i, at der er sket noget med roerne, som har gjort dem mere skøre, så de tåler mindre. Det er vigtigt at se nærmere på dette. Udviklingen i årets kampagne har været helt anderledes end normalt – sukkerprocenten faldt i december med en ½ til 1 %. Her har det uden tvivl spillet ind, at roerne fik frost i november, hvilket har påvirket dem. Danske Sukkerroedyrkere arbejder med dette, herunder også en ændring af jordmodellen, så den kom-

mer til at virke, og de målsatte 11 mio. kr kommer til udbetaling til dyrkerne. Danisco har en tilsvarende interesse i, at modellen kommer til at virke, så de får mindst muligt jord med ind på fabrikken. I dette arbejde kan der også blive brug for at udtage nye parallelprøver til næste år.

Johnny Nielsen oplyste, at inden han flyttede fra Fyn til Blans på Lolland havde han ikke tidligere haft med roer at gøre. Han undrede sig over, at der ikke var en større del af beretningen, som omhandlede salget af Danisco Sugar. Danisco har kun solgt luft for 5,5 mia. kr, da dyrkerne ikke er blevet spurgt inden salget, og tyskerne kan derfor ikke vide, om de får nogle roer. Alle fordele i Brancheaftalen er til Danisco's side, og bestyrelsen har sovet i timen. Der bør nu udarbejdes en ny Brancheaftale, hvor dyrkerne får del i prisen på de 5,5 mia. kr.

Jørn Dalby svarede, at der i beretningen ganske rigtigt ikke er informeret i detaljer om salgsforløbet og Danske Sukkerroedyrkeres arbejde med dette, men da Danske Sukkerroedyrkere gik med ind i denne proces, underskrev man samtidig en fortrolighedsaftale, så det er ikke muligt at informere i detaljer. Arbejdet har givet resultater i form af muligheden for at blive medejere samt et investeringstilskud på ca. 84 mio. kr, og det har medvirket til en 17,3 % stigning i roerprisen. Det er korrekt, at Danisco ikke spurgte dyrkerne om salget, men Danisco er et aktieselskab, og dyrkerne har derfor ikke indflydelse på dette. De nye ejere har overtaget Brancheaftalen og alle øvrige aftaler, som således er fulgt med. De nye ejere kan naturligvis ikke "købe" dyrkerne. Det er frivilligt for alle, om de vil dyrke roer. Roerne bliver kun dyrket, hvis det er en økonomisk fordel, sådan som det altid har været.

Søren Jespersen informerede om et forsøg, de har udført med renhedsprocenten på Krenkerup Gods.

Der blev i uge 44 kørt 19 læs ind, som var optaget på normal vis med en fart på 6 km/ timen på optageren – renheden var 86,3 %. Næste dag blev der leveret 13 læs, som var optaget med 2/3 fart, ca. 4 km/ timen, på optageren – renheden var 86,2 %. Der var således ikke forskel på dette.

I uge 48 blev der i rigtig godt vejr leveret roer direkte fra marken til fabrikken i tidsrummet fra kl. 6.00 til kl. ca. 14.30. Derefter er der fortsat taget roer op frem til kl. 02.00, og disse roer er lagt på en fast cementplads. Der er leveret roer direkte frem til midten af december. I alt er der i forsøget leveret ca. 5.000 tons roer direkte fra marken, hvor renheden i gens. var 85,6 %.

Roerne, der blev lagt i kule på fast plads, udgør tilsvarende ca. 5.000 tons. Disse er leveret efter jul og renses, hvor renheden i gens. var 85,7 %.

De rensede roer fra kulen har således kun en renhed, der er 0,1 % højere.

Det svarer til, at der kun skulle være frarenses 5,45 tons jord fra, men det bortrensede jord m.v. blev vejjet, og der var 155 tons. Heraf er ca. 25 % er roer, og den frarensede jord svarer til, at renheden skulle være øget med 3,1 %.

Sammenlagt er regnestykket, at medregnet besparelsen ved mindre jord har det kostet netto 167.000 kr at rense roerne, hvilket man ikke får ros for, sluttede *Søren Jespersen* af med.

Søren Jespersen pegede afslutningsvis på, at det er godt, at bestyrelsen har taget fat på dette – der er absolut noget, der skal ses nærmere på. Prøvevasken står altid ens indstillet – den bør justeres i forhold til urenheder i de indkomne roer.

Søren Jespersen sluttede af med et ønske til fabrikken om en SMS-tjeneste, hvor man straks får information om renhedsprocenten. Det er i dag muligt at indstille roeoptagerne direkte fra førerhuset, og man kan således løbende tilpasse optage-

ren hen over dagen, hvis man kan få en hurtig information fra fabrikken pr. SMS.

Jørn Dalby takkede *Søren Jespersen* for arbejdet og for rapporten, som Danske Sukkerroedyrkere har modtaget. Det er et rigtigt godt materiale. Forsøget har vist, at roerne ikke kan tåle behandlingen, og der er behov for et andet setup. Den nuværende jordmodel er ikke god nok – der er bl.a. for stort et spring i balancepunktet, hvor man går fra tillæg til straf. Desuden skal skalaen eventuel være mere fin, så den opererer med decimaler. Det skal nødtigt blive sådan, at ingen renser roerne, og jorden derved bliver kørt ind til fabrikkerne.

Finn Jørgensen informerede om, at de har fået nogle tal, som viser renhedsprocenten for forskellige vognmænd. Tallene viser, at renheden på den midt, vest og nordlige del af Sjælland i 2008 har været uændret i forhold til 2007, mens renheden syd for en grænse fra Møn og Sydsjælland er faldet. Dette kunne pege på, at der har været en sammenhæng mellem, hvordan nedbøren faldt, og hvad roerne har kunnet tåle af behandling.

Peter Juhl takkede for en udmærket beretning, men pegede på, at han manglede en omtale af GMO. *Peter Juhl* opfordrede bestyrelsen til at kæmpe for GMO-roer, ellers er det ikke muligt at opfylde krav fra politikere om nedsættelse af pesticidbehandlingen.

Jørn Dalby anførte, at det udelukkende skyldes hensynet til beretningens længde, når GMO ikke var medtaget. GMO vil ganske rigtig være en gevinst i forhold til en nedsættelse af behandlingshyppigheden. I USA er en stor del af roearealet omlagt til GMO sorter, og det næste år forventes 80 % af arealet at være med GMO-roer. Løftestangen til at bruge det i EU vil uden tvivl være, når EU begynder at importere GMO rørsukker

Eskild Hansen pegede på frøbestillingen.

I Slovakiet oplever han, at den samme leverandør sælger det samme roefrø 500 kr billigere pr. pakke. Hvis man ganger dette op med forbruget i Danmark, udgør det ca. 20 mio. kr ekstra. Eskild Hansen spurgte ind til dette og det forhold, at man hidtil ikke har kunnet købe roefrø uden om Danisco, og om det nu fremover bliver muligt at købe roefrø fra andre områder under Nordzucker?

Jørn Dalby svarede, at man skal se på de nye muligheder, når Nordzucker kommer til og tage de bedste ting til sig. Og på roefrø er der noget at se på! Mht. køb af roefrø fra andre steder, så er der tale om kontraktavl, hvilket medfører krav fra aftageren vedr. udsæden.

Peter Jakobsen pegede på prøven for urenheder og ønskede en opdeling på topskive, sten og jord, så man bedre kan optimere derefter.

Jørn Dalby oplyste, at man totalt set nogenlunde kender gennemsnitstallene for topskive, sten og jord, men man får som dyrker ikke sine egne tal, hvilket ganske rigtigt ville være optimalt.

Hans Chr. Engel påpegede, at sentidstillægget med de lange kampagner er for lille. Herunder spiller det ind, at industrierne forlænger kampagnen.

Jørn Dalby anførte, at de lange kampagner gør det nødvendigt at se på sentidstillægget i den næste Brancheaftale. Det er dog ikke industrisukkeret, som ændrer meget på kampagnelængden, idet der kun er tegnet kontrakter svarende til ca. 2 døgn.

To nye i bestyrelsen

På generalforsamlingen blev Christian Jensen fra Langeland og Hans-Erik Povlsen fra Odense SØ valgt ind som nye medlemmer fra zone 4. De to afløser Jørgen Petersen og Jens Kibæk fra Fyn, som begge ønskede at udtræde af bestyrelsen, da de ikke længere er roedyrkere.

Uændret forretningsudvalg

På det efterfølgende konstituerende møde i bestyrelsen skete der ingen ændringer i forretningsudvalget, som således fortsætter med Jørn Dalby som formand, Hans Peder Madsen som næstformand og Finn Jørgensen som det 3. medlem af forretningsudvalget.

Uændrede fabriksudvalg for Nakskov og Nykøbing

I henhold til vedtægterne nedsætter bestyrelsen to fabriksudvalg, som har til opgave at tage sig af opgaver med nær tilknytning til lokalområderne samt have en tæt kontakt til fabrikkerne. Der er to fabriksudvalg, ét for dyrkerne med levering til Nakskov Sukkerfabrik og ét for dyrkere med levering til Nykøbing Sukkerfabrik. I hvert af de to fabriksudvalg sidder 3 bestyrelsesmedlemmer. Sammensætningen af de to udvalg er uændret i 2009.

Man er meget velkommen til at kontakte udvalgene f.eks. vedrørende indtransport af roer til fabrikken, særlige kontraktmæssige forhold, prøvevasken m.v.

Fabriksudvalg til Nakskov

- Hans Peder Madsen (ordfører)
- Knud Erik Clausen
- Christian Nymann

Fabriksudvalg til Nykøbing

- Finn Jørgensen (ordfører)
- Flemming Høegh
- Hans Arne Nielsen

Jørn Dalby (tv) i samtale med generalsekretæren for de tyske roedyrkere (DNZ) Heinrich H. Helmke.

Danske Sukkerroedyrkere Bestyrelsen 2009:

Gdr. Jørn Dalby (formand)
Stenvang
Kattesundet 3
4874 Gedser
Tlf. 5417 8019

Gdr. Hans Peder Madsen (næstformand)
Tornevitzhave
Rudbjergvej 9
4983Dannemare
Tlf. 5494 4525

Propr. Finn Jørgensen
Landsledgård
Klintevej 145
4780 Stege
Tlf. 5581 3369

Gdr. Knud Erik Clausen
Holtegård
Holtegårdvej 3
4930 Maribo
Tlf. 5478 1959

Gdr. John Reese Jensen
Koldekildegård
Koldekillevej 3
4200 Slagelse
Tlf. 5858 4244

Gdr. Vagn Juszczyk
Amalieager
Østervej 19
4983 Dannemare
Tlf. 5494 4289

Gdr. Christian Nymann
Mindebo
Mosegårdsvej 10
4900 Nakskov
Tlf. 5493 9044

Gdr. Flemming Høegh
Nykøbingvej 55
4840Nr. Alslev
Tlf. 5443 5440

Gdr. Hans Arne Nielsen
Reerslevvej 37
4291 Ruds-Vedby
Tlf. 5826 1849

Gdr. Jens-Christian Bay
Kirkevej 21
4900 Nakskov
Tlf. 5495 1214

Chef for Skov og Landbrug
Evald Jensen
Knuthenborg
Birketvej 1
4941 Bandholm
Tlf. 5478 8989

Gdr. Michael Hansen
Knoldeholm
Knoldeholmsvej 8
4892 Kettinge
Tlf. 5487 3530

Gdr. Troels Frandsen
Vantoregård
Vantorevej 53
4880 Nysted
Tlf. 5487 0010

Gdr. Christian Jensen
Lindegårdsvej 4
5900 Rudkøbing
Tlf. 6257 1357

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Ørbækvej 705
5220 Odense SØ
Tlf. 6597 2035

Safari®

Overblik

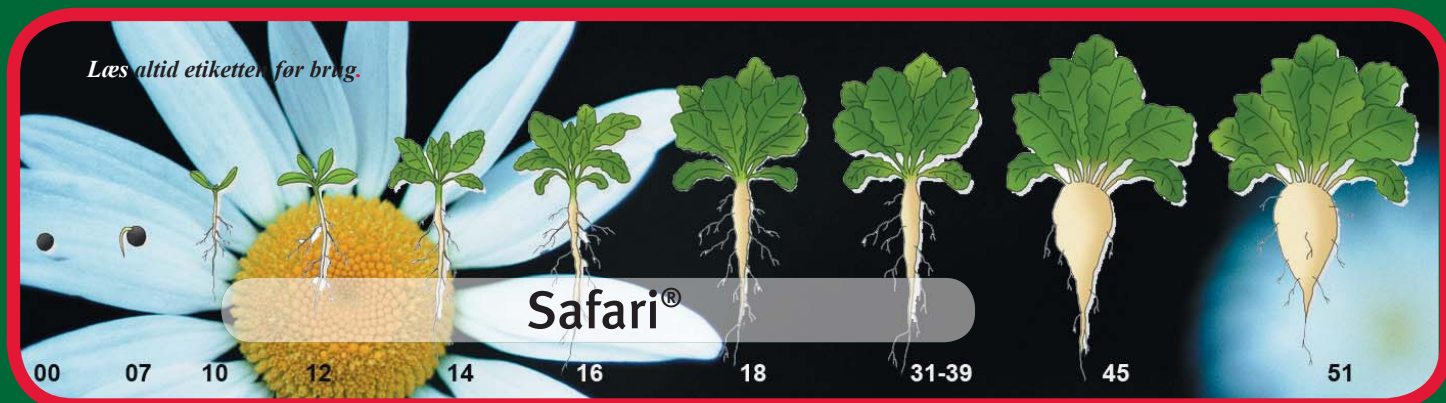

Safari®: Ukrudtsmiddel i roer

Tag Safari med i standardplanen og få en effektiv bekæmpelse af:

Kamille, spildraps, burresterre, sort natskygge, hundepersille og liden nælde.

Bekæmper kamille og andre besværlige ukrudtsarter

VÆR MED I KONKURRENCEN OM ET KROOPHOLD.
KLIK PÅ KONKURRENCE PÅ WWW.DUPONTAGRO.DK
DuPont Danmark, Skøjtevej 26, 2770 Kastrup, tlf. 32 47 98 00

The miracles of science™

Dyrkerne får alle pengene fra EU i juni 2009 for kvotesalg

Af Klaus Sørensen

EU åbnede i begyndelsen af året for, at medlemslandene kunne udbetale det fulde beløb til dyrkerne allerede i juni 2009 for kvotesalget til EU. De danske myndigheder har nu givet EU besked på, at man vil gøre brug af denne mulighed – se pressemeddelelse fra FødevarerErhverv på direktoratets hjemmeside, eller på Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside: www.danskesukkerroedyrkere.dk.

Ifølge den oprindelige tidsplan fra EU, var det meningen, at første rate skulle komme til udbetaling i juni 2009, mens resten først skulle komme i februar 2010. Sidste rate er nu fremrykket, så hele udbetalingen sker her i juni 2009.

Dette er muligt, idet pengene allerede er opkrævet og ligger i EU's kasse klar til udbetaling. Set i lyset af dette samt den finansielle krise og mangel på likviditet hos mange landmænd, har man besluttet at udbetale hele beløbet i år. Dette indebærer samtidig en administrativ forenkling for FødevarerErhverv.

Penge for salg af 80.083 tons sukkerkvote

Der er tale om penge, som dyrkerne modtager som kompensation for afgivelse af 80.083 tons kvotesukker til EU, svarende til 84.087 tons polysukker. Beløbet fordeles til alle sukkerroedyrkere i forhold til deres kontraktmængde pr. 1. oktober 2007.

Alle dyrkere har den 3. juli 2008 modtaget en opgørelse fra FødevarerErhverv (daværende Direktoratet for FødevarerErhverv), hvori støtten til hver enkelt er oplyst. Beløbet udgør ca. 1.804 kr pr. ton polysukker.

De 80.083 tons svarer til 17,7 % af Danmarks sukkerkvote pr. 1. oktober 2007. Set i forhold til kvoten ved sukkerreformens vedtagelse i 2006 er Danmarks sukkerkvote dog kun reduceret med netto 11,5 %, idet det daværende Danisco Sugar og dyrkerne i fællesskab i 2007 samtidig udnyttede muligheden for at købe ekstra kvote fra EU. Sukkerkvoten er i dag således 372.383 tons mod 420.746 tons før reformen (se tabel). 151,7 mio. kr til sukkerroedyrkerne. Der er tale om en ganske betydeligt beløb på 151,7 mio. kr, som gives som kompensation for landmændenes tab ved permanent at skulle aflevere en del af deres sukkerkontrakt og dermed retten til at levere en tilhørende mængde sukkerroer.

Arealet med sukkerroer var i 2007 på 39.300 ha, og omregnet udgør beløbet således – som en retningssnor - lidt under 4.000 kr pr. ha med sukkerroer i 2007. Da der er tale om et beløb pr. ton sukker, er omregningen pr. ha naturligvis afhængig af den enkeltes udbytte og dermed faktiske areal.

Udover de 151,7 mio. kr i kompensation til dyrkerne udbetales også et mindre kompensationsbeløb på i alt 3,1 mio. kr til maskinstationer, herunder landmænd, der i 2007 har sået eller taget roer op for andre. Kompensationen skal dække værdiforringelsen på specialmaskiner anvendt til såning eller optagning af sukkerroer. Den 31. oktober 2008

udsendte FødevarerErhverv en opgørelse til alle ansøgere til denne pulje, hvori det fremgår, at beløbene blev ca. 20 kr pr. ha tilsået areal og ca. 144 kr pr. ha optaget roer.

Midlerne stammer fra en omstrukturingsafgift på sukkeret

Kompensationsbeløbet fra EU stammer 100 % fra en afgift, som er indbetalt af sukkervirksomhederne i forhold til deres sukkerkvote i årene 2006/07, 2007/08 og 2008/09. Sukkerreformen indebar en reduktion i EU's daværende mindstepris til virksomhederne på sukker med 36 %. Reduktionen er gennemført således, at afregningsprisen til sukkervirksomhederne er reduceret i et hurtigere tempo end reduktionen i prisen overfor forbrugerne. Differencen er herefter indbetalt fra virksomhederne til EU.

Aktuelt viser en samlet opgørelse, at virksomhederne har indbetalt en større sum penge til EU, end EU ender med at udbetale i kompensation for kvotesalg. CIBE har beregnet, at det overskydende beløb udgør op mod 100 mio. Euro, som iflg. forordningen blot indgår i EU's samlede landbrugsbudget, hvis der ikke bliver brug for pengene til omstrukturingsordningen på sukker. CIBE (den europæiske roedyrkerorganisation) og CEFS (den europæiske organisation af sukkervirksomheder) har argumenteret og arbejdet for, at overskydende midler bør tilbageføres til erhvervet, som har

EU's omstrukturingsordning Effekt for danske sukkerroedyrkere		
Opr.sukkerkvote 2006	420.746 tons	-
Køb fra EU sept. 2007	31.720 tons	-30.608.214 kr
Salg til EU før 2008	80.083 tons	151.737.614 kr
Kvote 2008/ netto beløb	372.383 tons	121.129.400 kr

indbetalt pengene, men foreløbig uden resultat.

Slutopgørelse for EU's omstrukturingsordning

I sidste nummer af Sukkerroer-Nyt (nr. 1-2009) blev der bragt en foreløbig oversigt over EU's omstrukturingsordning. Slutopgørelsen foreligger nu inkl. de

endelige tal fra EU vedr. tilmeldingerne i januar 2009. Opgørelsen fra sidste nummer bringes derfor igen – dels opdateret med de endelige tal, dels med en rettelser i sammentællingen af EU's samlede sukkerkvote i 2009.

Omstrukturingsordningen udløb den 31. januar 2009, og totalt blev der

tilmeldt 5,8 mio. tons, hvilket er meget tæt på målet på de 6,0 mio. tons. De 5,8 mio. tons er sammensat af 5,23 mio. tons sukker, 0,22 mio. tons isoglucose og 0,32 mio. tons inulin.

Herefter udgør sukkerkvoten 13,34 mio. tons og kvoten på isoglucose 0,69 mio. tons, mens hele inulinkvoten er blevet solgt til EU. ■

Udvikling i EU's sukkerkvote

	1)		Salg til EU sukkerkvote 2006 + 2007	Salg til EU sukkerkvote 1. bølge 2008	Salg til EU sukkerkvote 2. bølge 2008	Salg til EU sukkerkvote total 2008	Salg til EU sukkerkvote 2009	2)	Sukkerkvote 2009	Netto reduktion i kvote 2006 til 2009
	Kvotestørrelse iflg. Forordning af 20/2-2006	Køb fra EU sukkerkvote 2006 + 2007								
Belgien	819.812	62.489		119.561	86.505	206.066			676.235	17,5%
Tjekkiet	454.862	20.070	102.473			0			372.459	18,1%
Danmark	420.746	31.720		61.083	19.000	80.083			372.383	11,5%
Tyskland	3.416.896	238.560		493.487	263.713	757.200			2.898.256	15,2%
Grækenland	317.502		158.800			0			158.702	50,0%
Spanien	996.961		109.797	231.806	24.772	256.578	132.106		498.480	50,0%
Frankrig	3.288.747	351.695		492.012	191.644	683.655			2.956.787	10,1%
Frankrig DOM	480.245					0			480.245	0,0%
Irland	199.260		199.260			0			0	100,0%
Italien	1.557.443		803.598	245.467		245.467			508.379	67,4%
Letland	66.505		66.505			0			0	100,0%
Litauen	103.010	8.000		13.908	6.850	20.758			90.252	12,4%
Ungarn	401.684	5.000	108.093	92.750	100.421	193.171			105.420	73,8%
Holland	864.560	66.875		125.744	803	126.547			804.888	6,9%
Østrig	387.326	18.486		54.785		54.785			351.027	9,4%
Polen	1.671.926	100.551		239.336	127.533	366.869			1.405.608	15,9%
Portugal	69.718		54.718	15.000		15.000			0	100,0%
Port. Azorene	9.953					0			9.953	0,0%
Slovakiet	207.432	8.605	70.133	15.018	18.566	33.584			112.320	45,9%
Slovenien	52.973		52.973			0			0	100,0%
Finland	146.087		56.087	9.001		9.001			80.999	44,6%
Sverige	368.262	17.722	42.562	35.236	15.000	50.236			293.186	20,4%
Storbritannien	1.138.627	82.847		165.000		165.000			1.056.474	7,2%
Rumænien	109.164			4.475		4.475			104.689	4,1%
Bulgarien	4.752			4.752		4.752			0	100,0%
Total	17.554.452	1.012.620	1.824.999	2.418.420	854.806	3.273.226	132.106		13.336.741	24,0%

- 1) Kvotestørrelsen iflg. forordning af 20. februar 2006 (for EU's sukkerreform). Rumænien og Bulgariens kvoter er først etableret fra deres EU-medlemskab i 2007.

- 2) Den solgte mængde i Spanien blev meldt ud primo 2008 men salget har første effekt fra 2009

Kvoteforsalg til EU's omstrukturingsordning

	2006 + 2007	2008	2009	I alt
Sukker:	1.824.999	3.273.226	132.106	5.230.330
Isoglucose	32.664	60.569	129.084	222.317
Inulin:	320.718			320.718
Total	2.178.381	3.333.795	261.190	5.773.365

Tak for samarbejdet til Mogens Granborg Tillykke til Thomas B. Olsen

Med salget af Danisco Sugar til Nordzucker er der samtidig sket et skifte på posten som adm. direktør i Danisco Sugar – nu Nordic Sugar.

Danske Sukkerroedyrkere vil i den forbindelse gerne takke afgående adm. direktør Mogens Granborg for samarbejdet gennem mere end 20 år. Du har altid udvist en særdeles kompetent og

dygtig ledelse af Danisco Sugar, som du udviklede til en af Europas førende sukkervirksomheder, inden strategien blev ændret og selskabet sat til salg. Vi har igennem årene krydset klinger, når Brancheaftalen skulle forhandles og afregningen fordeles, men du har også altid arbejdet for og forstået, at et gensidigt samarbejde mellem industrien og dyrkerne er et væsentligt og værdifuldt

grundlæggende fundament, som begge parter har stort udbytte af.

Vi glæder os samtidig over at kunne ønske Thomas B. Olsen tillykke med udnævnelsen som adm. direktør for Nordic Sugar, og vi ser frem til at fortsætte det gode og nære samarbejde, vi har udviklet de senere år gennem din hidtidige stilling som landbrugsdirektør.

Kontraktbørsen kører igen til august 2009

Af Klaus Sørensen

Kontraktbørsen for handel med sukkerkontrakter kører igen i august 2009. De nøjagtige datoer for start og sluttidspunkt meldes ud senere. Vi har valgt på ny at køre Børsen i august måned – i lighed med 2008 – da det giver alle den optimale mulighed for at planlægge og disponere sit areal forud for 2010. Svaret fra Børsen forlægger få dage efter lukningen af denne, og man kender derfor omfanget af sin sukkerkontrakt inden man f.eks. skal ud at så hvede.

Selvom de fleste har travlt med høsten på dette tidspunkt, så vil alle, som har benyttet Børsen de første to gange, vide, at det er rimeligt simpelt og hurtigt at lægge et bud på køb eller salg ind på Børsen via sin egen PC derhjemme. Den største del af tiden går for de fleste uden

tvivl med overvejselsen om, hvorvidt man skal lægge et bud ind på Børsen, og hvor højt dette bud i givet fald skal være. Dette kan man jo passende overveje, mens man sidder på mejetærskeren. Er man ikke tilmeldt som E-dyrker hos Nordic Sugar, har man fortsat mulighed for at udfylde et papirskema, som indsendes til Danske Sukkerroedyrkere, hvor vi sørger for indtastningen.

Der vil fortsat også være mulighed for at handle sukkerkontrakter mand og mand imellem frem til den 15. januar, og man har således frit valg, om man ønsker at benytte det ene eller andet system. Fordelen ved at benytte Børsen er, at man slipper for selv at finde en køber/ sælger, og man skal ikke ud at forhandle om prisen. Det bud, man lægger ind, er alene et udtryk for det mindste beløb, man vil acceptere som sælger, og det højeste

beløb, man er villig til at betale som køber. I sidste ende handler alle, som har et bud indenfor ligevægtsområdet, til samme pris – ligevægtsprisen.

I forhold til sidste kørsel i august 2008 er Børsen nu tilpasset de nye forhold, hvor alle enkeltkontrakter er lagt sammen hos hver enkelt dyrker – se nærmere omtale andetsteds i bladet. Er man sælger på Børsen, er man således ikke længere bundet til at sælge en mængde svarende til en af sine enkeltkontrakter – i stedet kan man afgive op til 5 forskellige bud på salg af lige præcis den kontraktmængde, man selv ønsker. ■

”Sukkertillæg” slår fuldt igennem fra 2009

Af Klaus Sørensen

EU's sukkerreform har, som omtalt på side 20-21, medført en reduktion i sukkerkvoten. EU yder som kompensation herfor en omstrukturingsstøtte til de sukkervirksomheder/ dyrkere, der har afgivet noget af deres sukkerkvote/ sukkerkontrakt. Herudover indebærer reformen også en reduktion af mindsteprisen på roerne med 40 %. Den første og største del af prisfaldet kom i 2006, og reduktionen er fuldt gennemført her i 2009.

Som en delvis kompensation for prisfaldet på roerne udbetaler EU det såkaldte sukkertillæg. Kompensationen udgør lidt over halvdelen af prisfaldet, og udbetales i form af en årlig afkoblet støtte til de

landmænd, der havde en sukkerkontrakt pr. 8. marts 2006.

Sukkertillægget blev for hver enkel dyrker udregnet i forhold til kontraktens størrelse, og kompensationsbeløbet blev herefter lagt ned på de betalingsrettigheder, som dyrkeren ejede pr. 21. april 2006 (dog ikke udtagningsrettigheder). I lighed med hovedparten af den øvrige landbrugsstøtte er den nu således helt afkoblet og udbetales helt uafhængigt af, om man dyrker sukkerroer eller ej.

Det er dog først her i 2009, at man i forbindelse med udbetalingen i enkeltbetalingsordningen i december måned vil opleve den fulde udbetaling af sukkertil-

lægget. Dels er sukkertillægget gradvist kommet til udbetaling i takt med, at roepriisen er reduceret, dels skulle den første del af sukkertillægget benyttes til at tilbagebetale ”dobbelstøtten” til sukkerroer i 2005 til det øvrige landbrug.

Beregnet i forhold til den oprindelige sukkerkontrakt pr. 8 marts 2006 udgør sukkertillægget pr. ton polsukker:

- 2008: 87,44 kr
- 2009 og frem: 280,64 kr

Alle ansøgere om sukkertillæg i 2006 har den 16. april 2008 modtaget et brev fra Direktoratet for Fødevarerhverv, hvor deres tillæg er opgjort. ■

Tillægsaftale om bl.a. sammenlægning af kontrakter og fremadrettet ophør af forpagtningsmuligheden

Af Klaus Sørensen

Nordic Sugar har i marts sammen med kontraktbekræftelsen for 2009 udsendt en tillægsaftale til Brancheaftalen, som er indgået mellem Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar. Indholdet er tidligere omtalt bl.a. her i bladet, men følgende kan fremhæves:

Kontraktmængderne for hver enkelt dyrker lægges nu sammen, og opdelingen på de enkelte kontrakter med tilhørende ejendomsoplysninger er angivet for sidste gang. Det er en god ide at gemme denne

oversigt, og det gælder især, hvor der er tale om forpagtningsforhold.

Eksisterende forpagtningsforhold fra før den 15. januar 2009 kan fortsætte, men det er ikke muligt at forpagte en sukkerkontrakt fremover. I princippet kan to dyrkere dog fortsat indgå i en form for forpagtningsforhold, såfremt de indbyrdes udformer en individuel handelsaftale, hvori der indgår en aftale om køb/ tilbage salg efter en vis tidsperiode.

Hos Agricenteret registres alle overdragelser som køb/ salg. Husk at give

Agricenteret besked, hvis man har indgået en aftale med en anden dyrker om overdragelse af kontrakten f.eks. ved et skifte fra et tidligere forpagtningsforhold til et ejerskab. Forpagtede kontraktmængder fra før den 15. januar 2009 kan ikke sælges, før der er opnået ejerskab til kontraktmængden.

Bemærk!

Forpagtere bedes være opmærksomme på at informere deres bortforpagtere om ændringerne. ■

Abed Fonden køber Sofiehøj af Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning

Af Klaus Sørensen

Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, Nordic Seed A/S og Abed Fonden meddelte den 9. marts 2009, at de etablerer et samarbejde på Sofiehøj ved Holeby. De tre parter har indgået aftaler omkring en fælles udnyttelse af de administrative og forsøgs-mæssige faciliteter i form af bygninger og jordarealer på Sofiehøj ved Holeby på Lolland.

Sofiehøj ejes i dag af Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning. Fondet udøver sin aktivitet med forsøg i sukkerroer gennem samarbejdet med den fælles dansk-svenske forsøgsorganisation NBR Beet Research, der også er bosiddende på Sofiehøj.

Aftalen indebærer, at Abed Fonden køber ejendommen Sofiehøj af Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning – hvor-

efter såvel Nordic Seed som Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning fremover vil leje sig ind på Sofiehøj.

Siden dannelsen af Nordic Seed A/S sidste år har de tre parter arbejdet på at skabe et aftalegrundlag for et konstruktivt samarbejde i Holeby. Målet er gennem en forøgelse af forædlings- og forsøgsaktiviteter på området, at skabe en bredere platform for innovative arbejdspladser, samt at opbygge og drage fordele af de forskellige synergier som et fælles miljø og samarbejde i det praktiske forsøgsarbejde kan give.

For at rumme både Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrknings og Nordic Seeds fremtidige aktiviteter er det aftalt, at Nordic Seed A/S skal stå for en væsentlig udvidelse af driftsbygninger samt for en modernisering af kontorbygningen. I den fælles pressemeddelelse

fra parterne den 9 marts udtaler bestyrelsesformændene Vagn Juszczyk, Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, og Henrik Høegh, Nordic Seed A/S: "Begge parter glæder sig meget til at indtage de nye rammer og udnytte de nye fælles muligheder – og vi kunne som godt ønske os at se på eventuelle muligheder for yderligere at styrke platformen med en eller flere samarbejdspartnere". Som eksempel herpå kan nævnes, at der igennem længere tid også har været etableret samarbejde med DLSydhavsoerne på Sofiehøj.

Parterne varetager fortsat egne interesser men vil udnytte mulighederne for i videst mulig udstrækning at samarbejde i den praktiske dagligdag. Således vil eksempelvis anvendelsen af de tilknyttede dyrkningsarealer, herunder forsøgsarealer foregå i et fælles koncept, hvor også de lokale samarbejdspartnere indgår. ■

Let stigende verdensmarkedspris på sukker

Hvor der på andre områder har været store udsving i priserne på råvarer, har sukkermarkedet været forholdsvis stabilt med en svag stigende pris det seneste år. Et mål på dette er New York børsen, hvor prisen i lang tid har ligget på omkring 12 cent pr. pund, men den er nu steget til næsten 14 cent pr. pund.

Opmærksomheden retter sig fortsat især mod Indien, hvor den fortsatte reduktion i produktionen giver spekulationer om en stigning i prisen. Også fra Kina kan man ligeledes berette om en stor nedgang i produktionen, hvilket har øget spekulationerne om den fremtidige pris.

Indiens produktion halveret på 2 år

I henhold til den seneste prognose fra den indiske landbrugsminister, Sharad Pawar, forventes det, at der vil blive produceret 16,5 millioner tons sukker i år. Det er en yderligere reduktion på 1,5 millioner tons i forhold til de seneste tal og tæt ved 10 millioner tons mindre end

sidste års produktion på 26,3 millioner tons. For blot to år siden producerede Indien ca. 32 millioner tons.

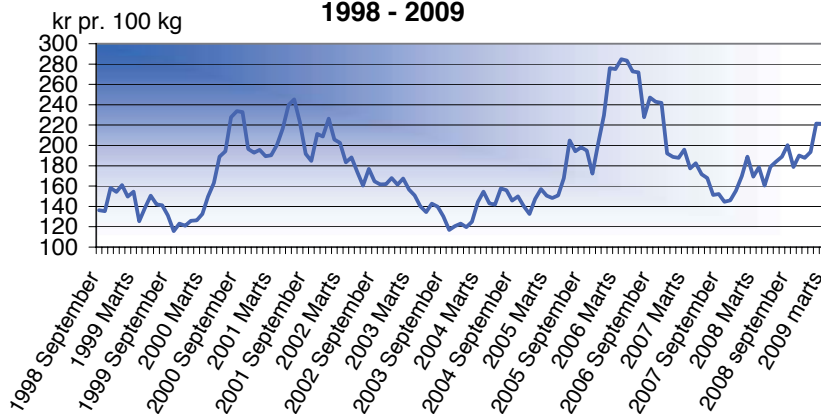
Hvor Indien tidligere eksporterede sukker, forventes landet at importere 1,5 millioner tons råsukker, som er den mængde to kystnære raffinaderier har kapacitet til. Det kan derfor senere også blive nødvendigt at importere hvidtsukker.

Kina ramt af frostskafer og for meget regn

I det sydlige Kina, hvor sukker bliver produceret på sukkerrør, har afgrøderne været hårdt ramt af frostskafer og senere på året af for meget regn. Produktionen af sukker på basis af sukkerrør vil derfor slutte 1 måned før normalt.

Man forventer derfor en nedgang i Kinas produktion på 13 % fra 14,5 millioner tons året før til 12,5 millioner. ■

Verdensmarkedsprisen på hvidt sukker 1998 - 2009

Kort Nyt

Pakistan importerer 800.000 tons sukker

Pakistan var aktiv på eksportmarkedet indtil 2005/06, men siden da har landet stort set været fraværende på dette marked. Produktionen er faldet til 3,5

millioner tons, hvor forbruget er omkring 4,35 millioner tons. Det forventes derfor, at de vil importere 800.000 tons sukker over de næste 6 måneder, hvoraf staten allerede har udstedt importtilladelse til de første 200.000 tons.

Den indenlandske pris på sukker er steget over de seneste måneder, efter at prognosen for produktionen er sat ned. Det har bevirket, at store mængder sukker har fundet vej til naboen, Afghanistan.

Thailand i bedring

Situationen i Thailand er efter nogle dårlige år med et stort fald i produktionen nu i bedring. Landet har haft en stabil kampagne, og resultatet er en lille fremgang i forhold til sidste år. Kampagnen sluttede sidst i februar måned med en produktion på 5,3 millioner tons sukker mod kun 5 millioner tons sidste år.

Stigning i Australien trods oversvømmelser

Australien har også oplevet en lille stigning i produktionen til 4,8 millioner tons fra 4,6 millioner tons året før. Man forventer at høste 34 millioner tons sukerrør i 2009/10 mod 31 millioner tons i 2008/09. Med udsigt til en højere sukkerpris har dyrkerne skruet bl.a. skuet op for forbruget af kunstgødning, hvilket har medvirket til stigningen i produktionen.

Selvom der har været oversvømmelser i Queensland, hvor 95 % af sukkeret bliver produceret, har regnen alligevel samlet set været en fordel, idet en sukkerrørsafgrøde i Queensland har behov for 4.000 millimeter vand om året.

Brasilien klar til at forsyne Indien og Kina

I Brasilien har man mulighed for at øge produktionen og dække det importbehov, som er opstået på de førnævnte markeder. Økonomien i produktionen har ikke været for god, men med små daglige stigninger i sukkerprisen, ser det lidt bedre ud. Den dårlige økonomi er bl.a. kommet til udtryk ved, at sukkerproducenterne i en periode har været nødt til at sælge deres sukker umiddelbart efter fremstillingen for at kunne betale deres gæld. Man regner nu med at levere 1,2

- 2 millioner tons sukker til Indien og andre 2 millioner tons til Kina. Med de nuværende priser på sukker og lave fragtrater er det igen muligt at tjene penge på eksport til så fjerne destinationer.

Fald i produktion og forbrug i USA

I USA forventer landbrugsministeriet en nedgang i produktion fra 8,15 til 7,8 millioner tons sukker som følge af en reduktion i produktion i Florida og Texas. Samtidig forventes en nedgang i forbruget, så produktionsnedgangen får indflydelse af betydning. Produktionen i USA har i mange år ligget konstant omkring de 8 millioner tons, mens forbruget er ca. 1,5 millioner tons større. Forskellen udlignes ved import fra dels fra Mexico dels en del fattige lande. ■

CIBE-kongres i København

Af Klaus Sørensen

Danske Sukkerroedyrkere er fra den 16. - 19. juni 2009 vært for den 42. CIBE-kongres. Kongressen afholdes i København på Hotel Scandic, hvor der er møde de første tre dage, mens der på den sidste dag er arrangeret ekskursioner for deltagerne.

Det er et omfattende arrangement, og der forventes op mod 300 delegerede, indlægsholdere samt gæster fra CIBE's medlemslande, samt ca. 100 ledsagere. Alt i alt omkring 400 personer. CIBE-kongressen går på skift mellem medlemslandene og afholdes nu hvert 3. år (tidligere hvert 2. år). Sidste kongres foregik i 2006 i Polen med deltagelse af ca. 550 personer, men EU's sukkerreform har også sat sine spor på denne front, idet lukningen af sukkerproduktionen i 5 EU-lande samt en kraftig reduktion

i flere andre lande naturligt nok har skåret deltagerantallet ned..

På kongressen vil der bl.a. blive behandlet følgende emner: EU's sukkerpolitik, internationale handelsforhold og ulande, kontraktforhold mellem dyrkere og sukkerindustrien samt tekniske og dyrkningsmæssige forhold vedr. dyrkning og levering af sukkerroer.

Blandt indlægsholderne er der tilsagn fra EU's landbrugskommissær Mariann Fischer Boel, som kommer med et indlæg om den aktuelle situation på EU's sukkermarked, hvor reformen nu er ved at være fuldt implementeret, samt giver sit syn på sukkerets fremtid i EU.

CIBE (Confédération Internationale des Betteraviers Européens) er den europæiske organisation for nationale sukkerroedyrkerforeninger, som repræsenterer

ca. 600.000 landmænd i Europa med 1,7 mio. ha sukkerroer. Alle EU-medlemslande, som producerer sukker (18 stk.), samt Schweiz og Tyrkiet er medlemmer af CIBE.

Der er oprettet en separat hjemmeside, hvor man bl.a. kan se programmet for kongressen – www.cibe2009.com. ■

Congress
Copenhagen 2009

Af driftsleder K. Lundby
Gisselfeld Kloster

Forårstravlhed

Omfattende arbejde med afvanding og dræning

I vinterens løb har vi udført vedligeholdelsesopgaver med rendegraveren. Der er rift om denne maskine på alle tider af året, idet der venter opgaver i henholdsvis land- og skovbruget samt øvrige afdelinger. Der er 2 mand beskæftiget med disse opgaver.

Vi har en meget stor opgave foran os hele tiden med at få afvandet de lave arealer, idet vandet fra bakkerne naturligt samler sig i lavningerne. Samtidig grænser 60 % af arealerne op til Susåen, hvilket i

de sidste 10 år – med den stigende intensitet på nedbør og yderligere tilførsel af vand fra befæstede pladser – har betydet, at afvandingen går alt for langsomt.

Faldet på Susåen er på en lang strækning ikke tilstrækkeligt, og selv med afvandingpumper nytter det ikke meget, når vandet går over sine breder og oversvømmer afgrøderne.

Det har været strategien de seneste år, at der arbejdes ud fra henholdsvis nydræning med hjælp fra rådgiver og entreprenør og en sideløbende reparation/brandslukningsstrategi. Vi har i efteråret projekteret en ejendom på 47 ha. Her indebærer terrænet og andre udfordringer, at dette projekt koster omkring 1,4 mio. kr, hvilket er i den absolutte høje ende.

Når man arbejder med en ejendom som Gisselfeld, vil der nok altid være områder, der vil være vandlidende. Det er mit

håb, at jeg kan få bevilliget pengene til en fast strategi på dette område, idet det skal sikre driften af arealerne fremadrettet samt ikke mindst den faglige stolthed og patentlighed, som jeg ligger stor vægt på.

106 ha sukkerroer

Planlægningen af sæson 2009 er lagt fast. Selv om udbyttet i konserverærterne i 2008 ikke var tilfredsstillende, så opnåede vi et udbytte, som var 25 % højere end sortens gennemsnit. Dette, sammenholdt med den omregnede kiloprís, betød, at det økonomiske udbytte var tilfredsstillende. Vi har derfor besluttet at dyrke konserverærter igen i 2009.

Arealet med sukkerroer er på plads, og der skal i år også dyrkes industriroer, hvorved der forventes et samlet areal på 106 ha. Sorterne var forudbestilt med Angus, Rasta og den sidste sort, som blev bestilt, var oprindeligt tiltænkt Stine, som vi har haft rigtig gode erfaringer med. Men valget fald på sorten Molly, som efter sigende har en kraftig bladvækst og et stort bladareal – noget som måske kan give en effekt i konkurrencen mod ukrudtet.

Med baggrund i det tilsåede areal i efteråret skal der kun sås 100 ha vårbyg og havre. Havren bruges til at fodre vores bestand af kronvildt.

Udgiften til gødning halveret i forhold til budget

Gødningshandlen til forårsanvendelse, blev disponeret i starten af det nye år. Og besparelsen ved at vente og sammensætte en lidt alternativ gødningsplan blev en halvering af den samlede udgift i forhold

Der forestår løbende et omfattende arbejde med afvanding og dræning, og vand fra Susåen er skyld i oversvømmede marker.

til det oprindelige gødningsbudget.

Sukkeroerne er i efteråret tildelt novo gro. I foråret spredes kali og svovlsur ammoniak inden såning. Ved såning placeres flydende N 30-2 S.

Til vårsæd nedfældes flydende ammoniak og svovlsur ammoniak. Der tildeles ikke PK gødning efter roerne. Hvede, rug og raps får kaligødning og kvælstof med svovl.

God kvalitet i brødrugen fra 2008-høsten

Marts måned startede, ud over markarbejde, med velkomst af en ny medarbejder i landbruget. Vi har i mange år haft medarbejdere med en lang anciennitet, men de sidste par år er 2/3 af maskinførerne udskiftet, hvilket overvejende er sket som følge af selvpensionering. Den nye medarbejder er 24 år, og vi håber og

Udkørsel af tømmer med en ny Gremo skovmaskine.

forventer, at han falder godt til på stedet.

Gødskning af vinterraps påbegyndte vi i den første uge af marts under gode forhold, herefter har der været et ophold på grund af regn og blæst indtil midten af

marts, hvor henholdsvis hvede og rug er startgødet.

Der er blevet sprøjtet mangan på en del arealer, indtil flere gange, og på grund af frost sidst i marts (-8 grader) er der →

Præcisionslandbrug med GPS/RTK

med TRIMBLE FMx og RTK signal får du sikkerhed for +/- 2,5 cm navigering

RTK signalet leveres fra faste antenner, så du altid får signalsikkerhed uden risiko for udfald ved f.eks. overbelastning af nettet.

TRIMBLE FMx udstyr kan leveres til alle køretøjer - også ikke forberedte traktorer og høstmaskiner.

mertz
www.mertz.dk

Mertz Nykøbing F.: Tlf. 5485 3299 • Mertz Nakskov: Tlf. 5492 1911 • Mertz Faxe: Tlf. 5671 3330

endnu ikke sprøjtet mod ukrudt i de ubehandlede marker. Dette forventes udført primo april.

Her ved månedsskifte 28. marts er der en nabo, der har sået lidt vårbyg, men han er stoppet igen på grund af regn. Gisselfeld er en ejendom, hvor væksten standser tidligt i efteråret og er en sen starter i foråret, så vi kan godt tåle at naboerne køre lidt før os.

Afvikling af 2008 høsten går langsomt. Der er leveret 2 træk brødrug pr. dag i marts, og kvaliteten er rigtig god. Vi leverer i øjeblikket power maltbyg, som er den ene sort ud af i alt 3 sorter. Det er med stor glæde, at samtlige de indtil nu leverede 1.500 tons er under proteingrænsen. De løbende kvartalsanalyser har også vist en høj spireenergi.

Fremadrettet skal der færdiggøres sten-samling, hvilket er en ikke ubetydelig opgave for os. Vi har desværre ikke nået vores planlagte areal indtil nu, hvilket skyldes, at vi har deltaget i arbejdet med restaurering af Hesede Planteskole – også kaldet Paradishaven – som vi har fået tilskud til fra fonde etc. Derudover

Traktorerne gennemgår service og reparation på værkstedet forud for sæsonen.

skal der arbejdes videre med drænopgaver og oparbejdning af pæle til vedligeholdelse af folde.

Brødebæk Grusgrav

Ud over landbrugsdriften er jeg blandt andet også ansvarlig for den overordnede drift af Brødebæk Grusgrav. Et driftsområde vi forventer os meget af, både økonomisk, men også på grund af en god mulighed for afhentning af materialer til diverse projekter, og ikke mindst til vedligeholdelse af vores 187 km skovveje.

Grusgraven er i øjeblikket, som så meget andet ramt af finanskrisen. Der er derfor ikke den store aktivitet. Der arbejdes derfor med at udvide de eksisterende gravetilladelser, så der kan tilføres en større mængde materiale ude fra. Dette er nødvendigt for at forbedre kvaliteten af de materialer, der findes i graven i dag og dermed udnytte muligheden for at opkvalificere mængderne til kommende projekter, som entreprenøren har budt på.

Samtidig vil vi gerne have tilladelse til at knuse materialer op til 4 uger om året, idet det er meget bekosteligt at flytte knusværket (50.000 kr). Tilladelserne til ovenstående går ikke så hurtigt igennem systemet, som entreprenøren og vi kunne ønske.

Derudover er der administrativt udarbejdet gødningsregnskab, og der er indberettet oplysninger til kommunen vedr. modtagelse af halmaske og novo gro. Herefter venter EU-ansøgningen, og desuden skal de sidste møder med revisor og udarbejdelse af kommentarer til årsregnskabet for 2008 laves færdig.

Alle bladets læsere ønskes en god vækstsæson! ■

Hesede planteskole - indkørsel til informationscenteret.

Den søde

Markedets
højest
ydende sort

FRIEDA KWS

- +894 kr per ha
- 108 i relativt sukkerudbytte
- Rizomaniatolerant

Kilde: Alstedgaardforsøg, gns. af 2006-2008, sammenlignet med dyrkede sorter.

www.kws.com

Seeding the future
since 1856

REGNSKAB OG BUDGET

Danske Sukkerroedyrkere

	Regnskab 2006	Regnskab 2007	Budget 2008 22. januar 2008	Regnskab 2008	Budget 2009 13. januar 2009
Roemængde - mio. tons	2.578.066	2.359.824	2.245.000	2.245.075	2.343.000
Kontingent pr. ton roer - øre	80 øre	100 øre	100 øre	100 øre	150 øre
INDTÆGTER					
I alt opkrævet kontingent	2.578.066	2.359.824	2.245.000	2.245.075	3.514.451
- videresendt til lokalforeningerne	469.387				
Netto til Danske Sukkerroedyrkere	2.108.679	2.359.824	2.245.000	2.245.075	3.514.451
Ekstraordinære indtægter	346.578	452.664			
I ALT INDTÆGTER	2.455.257	2.812.488	2.245.000	2.245.075	3.514.451
UDGIFTER					
Kontingenter					
Medlemskontingent, Landbrugsraadet	372.144	360.980	360.980	361.000	361.000
- do -, CIBE	243.229	184.746	185.000	187.175	205.000
- do -, WABCG	23.188	22.454	23.000	21.042	22.000
Andre kontingenter	4.695	2.695	3.000	2.695	3.000
I alt kontingenter	643.256	570.875	571.980	571.912	591.000
Mødeudgifter og repræsentation					
Repræsentation og møder i Danmark	321.027	365.989	450.000	638.656	500.000
Medlemsmøder		121.057	80.000	21.077	80.000
Generalforsamling/Årsmøde	96.545	81.792	200.000	200.250	200.000
CIBE-møder	67.140	111.728	120.000	139.644	100.000
Rådgivende udvalgsmøder	4.226	2.507	3.000	4.738	3.000
CIBE-kongres	175.652	5.000	50.000	16.170	300.000
WABCG-møder	19.433	78.283	50.000	45.445	50.000
Kontaktmøder	8.375	2.467	10.000	31.316	30.000
I alt mødeudgifter og repræsentation	692.398	768.823	963.000	1.097.296	1.263.000
Honorar til forretningsudvalg m.fl.	431.861	461.481	475.000	617.560	617.560
Øvrige aktiviteter					
Kontraktbørs			50.000	121.644	150.000
I alt øvrige aktiviteter			50.000	121.644	150.000
Sekretariatsudgifter m.v.					
Sekretariatsgodtgørelse til Landbrugsraadet	532.000	556.800	573.500	573.600	590.000
Administration af Sukkerroeaufgiftsfond	25.000	25.000	25.000	26.000	40.000
Juridisk bistand	0	65.000	2.500.000	0	0
Revision	15.000	15.000	18.000	16.000	18.000
Kontorartikler og tryksager	29.226	16.511	20.000	25.080	25.000
Tidsskrifter, hjemmeside og lign.	48.531	40.577	40.000	38.351	60.000
Telefon-, fax- og portoudgifter	44.894	32.984	30.000	21.496	30.000
Andre udgifter	-2.573	-1.461	10.000	357	10.000
I alt sekretariatsudgifter m.v.	692.078	750.411	3.216.500	700.884	773.000
Sukkerroe-Nyt					
Annoncer (brutto-indtægt)	-328.750	-302.855		-376.800	
Annoncekonsulent	109.830	100.710		134.533	
Annonceindtægter (netto-indtægt)	-218.920	-202.145	-200.000	-242.267	-220.000
Bidrag fra Alstedgaard (indtægt)	-50.000	-50.000	0	0	0
Trykning og DTP-arbejde	167.484	146.289	140.000	137.719	140.000
Porto	146.835	111.978	100.000	58.407	70.000
Udgift til redaktion	133.000	139.200	144.000	143.400	148.000
Øvrige	26.239	17.915	20.000	25.974	25.000
I alt Sukkerroe-Nyt	204.638	163.237	204.000	123.233	163.000
Ekstraordinære udg., køb af kvote			1.050.000	1.040.348	
Ekstraordinære udg., betaling til Alstedgaard 2007			60.000	60.000	
I alt ekstraordinære udgifter			1.110.000	1.100.348	
I ALT UDGIFTER	2.664.231	2.714.827	6.590.480	4.332.877	3.557.560
INDTÆGTER - UDGIFTER	-208.974	97.661	-4.345.480	-2.087.802	-43.109
FINANSIERINGSPOSTER					
Renter af bankkonti (netto)	17.419	36.126	-130.000	-162.097	0
Renter + kurstab/gevinst v/ udtrukne obligationer	2.267	1.816	2.000	1.406	1.000
Aktieudbytte	192.240	213.600	213.600	213.600	213.600
Skat	0	0	0	0	0
I ALT	211.926	251.542	85.600	52.909	214.600
RESULTAT	2.952	349.203	-4.259.880	-2.034.893	171.491

BALANCE

Danske Sukkerroedyrkere

	2006	2007	2008
AKTIVER:			
Bankbeholdning	40.345	996.119	0
Tilgodehavender	682.465	229.384	84.973.619
Værdipapirer til kursværdi	13.714.626	10.314.928	6.167.823
Værdipapirer (Virusgulsotudvalg)	415.928	66.658	0
AKTIVER I ALT	14.853.364	11.607.089	91.141.442
PASSIVER:			
Kapitalkonto 1. jan.	2.585.645	2.588.597	2.937.800
Årets resultat	2.952	349.203	-2.034.893
Kapitalkonto 31. dec.	2.588.597	2.937.800	902.907
Kursreguleringskonto 1. jan.	11.811.242	11.788.319	8.399.231
Ændring i obligationsværdi	-424	-538	-419
Ændring i aktieværdi	-22.499	-3.388.550	-4.138.456
Kursreguleringskt. 31. dec.	11.788.319	8.399.231	4.260.356
Investeringsbeløb fra Danisco A/S			80.152.179
EGENKAPITAL I ALT	14.376.916	11.337.031	85.315.442
GÆLD			
Bankgæld	0	0	5.385.881
Skyldige omkostninger	43.279	167.268	420.156
Skyldig skat	17.241	36.132	19.963
Virusgulsotudvalg	415.928	66.658	0
GÆLD I ALT	476.448	270.058	5.826.000
PASSIVER I ALT	14.853.364	11.607.089	91.141.442

Regnskab 2008

INDTÆGTERNE for Danske Sukkerroedyrkere (DKS) består af kontingent fra medlemmerne samt renteindtægter fra bank og obligationer samt aktieudbytte. Kontingentet opkræves med en sats pr. ton rene roer.

I Mødeudgifter og repræsentation er posten "Repræsentation og møder i DK" væsentlig højere end året før samt højere end i budgettet. Det skyldes en ekstraordinær høj mødeaktivitet vedr. DKS's deltagelse i processen omkring salget af Danisco Sugar. F.eks. har antallet af bestyrelsesmøder været dobbelt så højt som normalt. "Medlemsmøder" indeholder en udgift til et fælles orienteringsmøde sammen med NBR. Udgiften til "CIBE-kongres" er relateret til CIBE-kongressen i København i juni 2009. Den øgede udgift til "Kontaktmøder" er også relateret til salget af Danisco Sugar.

Under **Honorar til Forretningsudvalg** indgår honorar til Forretningsudvalget samt til ordførere for fabriksudvalgene. Honorar er øget, hvilket afspejler det forøgede arbejdsomfang for Forretningsudvalget.

Under **Øvrige aktiviteter** udgør "Kontraktbørs" udgiften til programmering m.v. for Børsen i august 2009.

Under **Sekretariatsudgifter** udgør "Sekretariatsgodtgørelse til Landbrugsraadet" DKS's vederlag for at få udført sit sekretariatsarbejde i Landbrugsraadet. Godtgørelsen er fordelt på en generel sekretariatsgodtgørelse

på 573.600 kr og et beløb for redaktion af "Sukkerroe-Nyt" på 143.400 kr. "Administration af Sukkerroeafgiftsfond" udgør DKS's vederlag for administration af Sukkerroeafgiftsfonden. Administrationen af fonden må iflg. loven ikke finansieres via de opkrævede produktionsafgifter. "Juridisk bistand" er 0 kr, idet alle udgifter herunder vedr. processen omkring salget af Danisco Sugar er modregnet i tilgodehavendet fra Danisco A/S – *se omtale vedr. Balancen.*

Sukkerroe-Nyt viser resultatet af bladets drift, som inkl. udgiften til redaktion på 143.400 kr udgør en udgift på 123.233 kr. Honoraret til "Annoncekonsulent" udgør en fast procentdel af "Annoncer (brutto-indtægt)". Udgiften til bladet er reduceret som følge af en mindre udgift til porto samt en stigning i annonceindtægten.

Ekstraordinær udgift indeholder en udgift til den garanterede salgpris på 250 kr pr. ton "købt kvote" for ophørende dyrkere forud for 2008, samt 60.000 kr til Alstedgaard vedr. 2007.

Under **Finansieringsposter** er der en renteudgift til banken, som hidrører fra det store træk på kassekrediten, der hovedsagligt er en følge af udgifter vedr. deltagelse i processen omkring salget af Danisco Sugar.

RESULTATET er bedre end budgetteret, men det skyldes alene, at udgifter til "Juridisk bistand" forlods er modregnet i det tilgodehavende beløb fra Danisco A/S.

Balance 2008

I **AKTIVER** er der et træk på kassekrediten, hvorved posten "**Bankbeholdning**" ultimo året er 0 kr.

"**Tilgodehavender**" består hovedsagligt af et investeringsbeløb fra Danisco A/S på 83.924.356 kr, som kommer til udbetaling, når salget af Danisco Sugar er endeligt godkendt af myndighederne og afsluttet (beløbet er modtaget af DKS medio marts 2009). Desuden består det af et tilgodehavende i forbindelse med en acontoudbetaling til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning på 655.000 kr.

"**Værdipapirer til kursværdi**" er sammensat af en obligationsbeholdning på 22.151 kr og Danisco-aktier på 6.145.672 kr. DKS's aktiepost i Danisco er uændret fra året før, og reduktionen i værdien som også fremgår under **PASSIVERNE** er således alene udtryk for et kursfald.

"**Værdipapirer (Virusgulsotudvalg)**" er 0 kr, idet de sidste midler af formuen fra det nedlagte Virusgulsotudvalg er udloddet i 2008 til forsøgsformål efter anvisning fra dyrkerrepræsentanterne i NBR's Forsøgsplansudvalg.

Under **PASSIVER** er "**Investeringsbeløb fra Danisco A/S**" nettoværdien af beløbet efter fradrag af udgifter på 3.772.177 kr til advokat og finansiel rådgiver i 2008 vedr. salgsprocessen omkring Danisco Sugar. "**Bankgæld**" udgør træk på kassekrediten på 5.385.881 kr ultimo 2008.

Budget 2009

Under **INDTÆGTER** er kontingentsatsen væsentlig forøget som følge af en stigning i kontingentet fra 1,00 til 1,50 kr pr. ton roer. Under **UDGIFTER** og under **Mødeudgifter og repræsentation** afspejler reduktionen i posten "Repræsentation og møder i DK", at den videre proces efter salget af Danisco Sugar forventes at blive på et knap så omfattende aktivitetsniveau. "Medlemsmøder" indeholder bl.a. udgifter til forventede orienteringsmøder i forbindelse med et evt. medejerskab af Nordic Sugar. "CIBE-kongres" indeholder en udgift i forbindelse med DKS's værtskab for CIBE-kongressen i København i juni 2009.

Under **Sekretariatsudgifter** er der under "Juridisk bistand" afsat 0 kr, idet udgifter i 2009 i forbindelse med processen omkring salget af Danisco Sugar samt et evt. medejerskab i Nordic Sugar forlods modregnes i investeringsbeløbet fra Danisco A/S.

Under **Finansieringsposter** budgetteres med 0 kr i renteudgift på kassekrediten, idet renteudgiften i begyndelsen af året forventes udlignet af en renteindtægt, når DKS modtager investeringsbeløbet fra Danisco A/S (beløbet er modtaget af DKS medio marts 2009). **RESULTATET** budgetteres således til et overskud på 171.491 kr.

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedyrkere, Axeltorv, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.
Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394220

**MARIBO-SORTER
ROER "DER RYKKER"**

maribo.com

→ **ANGUS - MOLLY - JENNY - TOPPER PALACE - PONDUS**

- **ANGUS** - Topsort i 2008
- **MOLLY** - Rekordudbytte i 2008, flot mørkegrøn sort
- **JENNY** - Højt sukkerudbytte, nematodegenskaber som Angus, glat roe
- **TOPPER** - Høj sukkerprocent (højeste DB 2 rel. i NBR-forsøg 2008)
- **PALACE** - Velkendt, robust sort med høj sukkerprocent
- **PONDUS** - Høj sukkerprocent, meget lille jordvedhæng